

ÇORUM

İL ÖZEL İDARESİ

Çorum İl Özel İdaresi Faaliyet Dergisi • Yıl:2 Sayı:6 Aralık 2010
Dört Ayda Bir Yayınlanır • Para İle Satılmaz

HİTİT YÜRÜYÜŞ PARKURLARI
ALACA 18 km

HİTİT YÜRÜYÜŞ PARKURLARI
HATTUŞA 2 km

HİTİT YÜRÜYÜŞ PARKURLARI
İNCESU KANYONU 13 km

Hitit Yolu Yürüyüş ve Bisiklet Parkuru

Çorum İl Özel İdaresi
2011 Yılı Performans Planı
İl Genel Meclisinde Kabul Edildi

Çorum İl Özel İdaresi'nin
2011 Yılı Bütçesi
34 Milyon 500 Bin TL
Olarak İl Genel Meclisinde Kabul Edildi

Çocuk Oyun Grubu Çalışmaları

Hitit Yolu Yürüyüş ve Bisiklet Parkuru'nun Güzergah ve Gps Projesi Tamamlandı

Köylerimizin Kanalizasyon, İçme Suyu ve Sulama Tesisleri Bir Bir Hizmete Giriyor

KRAL KAPI

M.Ö. 13.yüzyıla ait surunun güneydoğusunda yer alan, en iyi koruna gelmiş bu kapı konumu biçimi ve boyutları açısından surun güneybatısındaki Aslanlı Kapı'ya benzemektedir. İki kule arasında yer alan kapı odası ve yaklaşık 5 m. Yükseklikte sivri kemer biçimli iki kapı geçidi Bu kapı geçitleri ortadaki odaya doğru açılan çift kanatlı ahşap kapılarla kapanıyordu. Kapı söve taşları kısmen korunagelmiştir. İç kapının solundaki blokta elinde balta ve kemerinde kılıç taşıyan, miğ-ferli, savaşçı görünümlü tanrı kabartması bulunmaktadır. (Orjinali Ankara Anadolu Medeniyetler Müzesi'ndedir.) Dışta, güneybatıdan gelen rampa, sur duvarının öne çıkıntısıyla oluşturulmuş bastionla ek koruma altındaki kapıya bağlanmaktadır.

**ÇORUM
İL ÖZEL İDARESİ
FAALİYET DERGİSİ
2010**

İmtiyaz Sahibi

Çorum İl Özel İdaresi Adına: Yakup KELEŞ / Genel Sekreter

Sorumlu Basım İşleri Müdürü

Osman ÇALIŞKAN / Kültür ve Sosyal İşler Müd. V.

Editör

Hasan ÖLÇEK

Fotoğraflar

Hasan ÖLÇEK - Meftun YERLİ - İl Özel İdaresi Arşivi

İletişim Adresi

Çorum İl Özel İdaresi Mimar Sinan Mahallesi
İnönü Caddesi No: 179 Merkez / ÇORUM

Telefon

0. 364. 225 74 00 (9 hat)

Belge-Geçer

0. 364. 224 62 97
ozelidare.corum@icisleri.gov.tr
www.corumozelidare.gov.tr

Grafik-Baskı

Pegasus Görsel İletişim Hizmetleri
0.364. 213 63 00 - 225 70 47

İl Özel İdaresi dört aylık süreli yayınıdır.

Yayında kullanılan fotoğraf ve metinler izin alınmadan kısmen yada tamamen kullanılamaz, kopyalanamaz.

Ücretsizdir, para ile satılmaz.

4

6

8

9

10

12

14

16

18

20

22

23

24

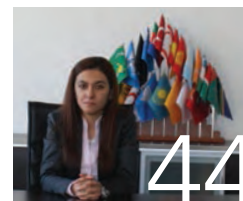
26

27

36

44

48

54

60

62

İçindekiler

Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Nihat ERGÜN İlimizi Ziyaret Etti	4
Çorum İl Özel İdaresi 2011 Yılı Performans Planı İl Genel Meclisinde Kabul Edildi	6
Çorum İl Özel İdaresi'nin 2011 Yılı Bütçesi 34 Milyon 500 Bin TL Olarak İl Genel Meclisinde Kabul Edildi	8
Vali Nurullah ÇAKIR İskilip İlçesi'nin İçme Suyu İhtiyacını Karşılama Amacıyla Yeraltına Yapılan Barajın Çalışmasını Yerinde İnceledi	9
Vali Nurullah ÇAKIR, 05/11/2010 Cuma Günü Sungurlu Belde ve Köylerinde Bir Dizi İncelemelerde Bulundu	10
Vali Nurullah ÇAKIR, Osmancık ve Kargı İlçesinin Baraj Altında Kalacak Köylerinde İncelemelerde Bulundu	12
Vali Nurullah ÇAKIR, Bayat ve Köylerinde İncelemelerde Bulundu	14
Kılıçören Grup Yolunda Geliştirilen Yeni Bir Teknikle Yol Çalışması Yapılıyor	16
Çocuk Oyun Grubu Çalışmaları	18
Hitit Yolu Yürüyüş ve Bisiklet Parkuru'nun güzergah ve Gps Projesi Tamamlandı	20
Mecitözü İlçesi Eski Hükümet Konağı Binasının Onarım ve Çevre Düzenleme İhalesi Yapıldı	22
Çorum'da Yapılan Kazılar Masaya Yatırıldı	23
Çorum İl Özel İdaresi Köylerin Altyapı Sorunlarının Çözümü İçin Çalışmalarına Aralıksız Devam Ediyor	24
Eğitim ve Bilgilendirme Toplantılarımız Devam Ediyor	26
Çorum'da Yapılan Bilimsel Kazılar	27
Köylerimizin Kanalizasyon, İçme Suyu ve Sulama Tesisleri Bir Bir Hizmete Giriyor	36
Bayat Kaymakamı İle Röportaj	44
Bayat Belediye Başkanı ile Röportaj	48
Çorum'un Şair Ruhlu Muhtarı İle Bir Söyleşi	54
Hitit Barajı	60
Toprak - Su	62

SANAYİ ve TİCARET BAKANİ SAYIN Nihat ERGÜN İLİMİZİ ZİYARET ETTİ

Sanayi ve Ticaret Bakanı Sayın Nihat ERGÜN İlimize gelişinde Organize Sanayi Bölgesi girişinde Sayın Valimiz Nurullah ÇAKIR, İlimiz Milletvekilleri, Garnizon Komutanı, Belediye Başkanı, İl Emniyet Müdürü ve sanayi kesiminin temsilcileri tarafından karşılandı.

Karşılama sonrası Bakan Nihat ERGÜN Organize sanayi bölgesinde bulunan Alapala Makine, Arsan Makine, Yağmaksan Makine, Ece Gurup ile Hayat Kağıt tesislerinde incelemelerde bulunarak firma yetkililerinden bilgi aldı.

Organize sanayi Bölgesinden ayrılan Bakan Nihat ERGÜN Çorum Valiliğini ziyaret etti. Valilik makamında gerçekleşen ziyarette Sayın Valimiz Nurullah ÇAKIR İlimiz sanayisi hakkında Sayın Bakan Nihat ERGÜN'e kısa bir brifing sundu.

Brifing sonrası kısa bir değerlendirme yapan Sayın Bakan Nihat ERGÜN; Çorum İlinin Anadolu da Kayseri, Gaziantep ve Denizli gibi illerden sonra sanayisi en gelişmiş illerin başında geldiğini, bunun nedeninin ise Çorumlu sanayici ve işadamlarında bulunan müteşebbis ruh olduğunu söyleyerek, Çorum sanayisindeki bu hızlı ve istikrarlı gelişmenin kendilerini de mutlu ettiğini ifade etti.

Valilik ziyaretinden sonra Çorum Belediyesi, Ticaret ve Sanayi odasını da ziyaret eden Bakan ERGÜN, TÜMSİAD Çorum Şubesinin açılışını da yaptı. Açılıştan sonra Çorumlu sanayici ve işadamları tarafından Anitta Otelde verilen iftar yemeğine katılan Bakan Nihat ERGÜN, iftar yemeği sonrası ilimizden ayrıldı.

ÇORUM İL ÖZEL İDARESİ 2011 YILI PERFORMANS PLANI İL GENEL MECLİSİNDE KABUL EDİLDİ

Çorum İl Özel İdaresi'nin 2011 yılı Performans Planı, Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından yapılan bazı değişikliklerle birlikte aynen kabul edildi.

Mustafa EKER Başkanlığında 23.11.2010 tarihinde yapılan İl Genel Meclisi toplantısında Çorum İl Özel İdaresi'nin 2011 yılı performans planıyla ilgili olarak Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından hazırlanan rapor görüşülerek oy birliğiyle kabul edildi.

Komisyon raporuyla ilgili olarak Meclis üyelerine bilgi veren Komisyon Başkanı İbrahim ÇIRAKOĞLU, bazı bölümlerde yapılan değişikliklerle birlikte performans planının aynen kabulünü uygun gördüklerini bildirdi.

İl Özel İdaresi'nin 2011 yılı performans planına göre 2011 yılı içerisinde 1000 kilometrelik yolda yama, 100 kilometrelik yolda bakım ve onarım, 30 kilometrelik yolda 1. kat, 200 kilometrelik yolda ise 2 kat asfalt çalışması yapılması planlanıyor.

Performans planına göre yıl içerisinde kullanılmak üzere 4 bin ton patlayıcı madde alımıyla 17 köyde parke taşı döşeme çalışması yapılacak.

2011 yılı performans planına göre 2011 yılı içerisinde tarımsal sulama çalışmaları kapsamında 28 adet içme suyu tesisi ve 21 köyde kanalizasyon çalışması yapılırken, eğitim alanında ise yaklaşık 60 okulda bakım ve onarım çalışması yapılacak ve Emniyet Müdürlüğü'ne tahsis edilmek üzere ise 20 adet araç ile 20 bilgisayar alımı yapılacak.

ÇORUM İL ÖZEL İDARESİ'NİN 2011 YILI BÜTÇESİ 34 MİLYON 500 BİN TL OLARAK İL GENEL MECLİSİNDE KABUL EDİLDİ

İl Özel İdaresinin 2011 Mali yılı teklif bütçesi 34.500.000,00 TL olarak İl Genel Meclisinin 01/11/2010 günü birleşiminde gündeme alınarak incelenmek üzere Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiş olup, komisyonca rapora bağlanan 2011 yılı bütçesi 5302 Sayılı İl Özel İdaresi kanununun 45. Maddesi ve işleri Bakanlığınca yayınlanan Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 27. Maddesi gereğince İl Genel Meclisinde ad okunmak suretiyle oylanarak karara bağlanması, İl Genel Meclisinin 26/11/2010 günü birleşiminde gündeme alınarak görüşüldü ve karara bağlandı.

BÜTÇENİN DAĞILIMI

Birim Unvanı	Onaylanan
ÇORUM-ALACA İlçe Özel İdaresi	178.750.00
ÇORUM-İSKİLİP İlçe Özel İdaresi	219.750.00
ÇORUM-KARGI İlçe Özel İdaresi	143.450.00
ÇORUM-ORTAKÖY İlçe Özel İdaresi	95.500.00
ÇORUM-OSMANCIK İlçe Özel İdaresi	437.950.00
ÇORUM-SUNGURLU İlçe Özel İdaresi	329.550.00
ÇORUM-UGURLUDAG İlçe Özel İdaresi	163.000.00
ÇORUM-ÖZEL KALEM	230.000.00
ENCÜMEN MÜDÜRLÜĞÜ	1.308.500.00
DESTEK HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	5.410.000.00
İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ	6.594.500.00
İMAR VE KENTSEL İYİLEŞTİRME MÜDÜRLÜĞÜ	211.500.00
MALI HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	4.804.150.00
PLAN PROJE YATIRIM VE İNŞAAT MÜDÜRLÜĞÜ	5.126.400.00
ÇEVRE KORUMA VE KONTROL MÜDÜRLÜĞÜ	185.500.00
TARIMSAL HİZMETLER MÜDÜRLÜĞÜ	3.198.000.00
YOL VE ULAŞIM HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	3.208.000.00
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	111.500.00
KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ	486.000.00
İL AFET VE ACİL DURUM MÜDÜRLÜĞÜ	178.000.00
SU VE KANAL HİZMETLERİ MÜDÜRLÜĞÜ	1.880.000.00

VALİ NURULLAH ÇAKIR İSKİLİP İLÇESİNİN İÇME SUYU İHTİYACINI KARŞILAMAK AMACIYLA YERALTINA YAPILAN BARAJIN ÇALIŞMASINI YERİNDE İNCELEDİ

İskilip ilçesinde inşaatı devam eden baraj için sondaj kuyuları açılırken, 40 metre derinliğine kadar inilerek yapılan baraj ile bölgedeki kuyulardan elde edilen su, İskilip ilçesinin su ihtiyacını yüzde yüzünü karşılayacak kapasiteye sahip.

Sayın Valimiz Nurullah ÇAKIR, AKP Çorum Milletvekili Murat YILDIRIM, İskilip Kaymakamı Mehmet YILMAZ ve İskilip Belediye Başkanı Numan SEZER, yapımı devam eden yeraltı barajı inşaatında incelemelerde bulundular.

Sayın Valimiz Nurullah ÇAKIR 'a ,burada DSİ yetkilileri tarafından bilgi verildi.

VALİ NURULLAH ÇAKIR, 05/11/2010 CUMA GÜNÜ SUNGURLU BELDE VE KÖYLERİNDE BİR DİZİ İNCELEMELERDE BULUNDU

Çorum Valisi Nurullah ÇAKIR,
Sungurlu Kaymakamı Hulusi ŞAHİN ve beraberindekilerle birlikte
Sungurlu'ya bağlı Demirşeyh Beldesi, Aşağı Fındıklı ve
Eşme Köyü'nü ziyaret ederek, bir dizi incelemelerde bulundu.

İncelemelerine Aşağı Fındıklı Köyü'nden başlayan Vali Nurullah ÇAKIR, ilk olarak Sağlık Ocağı'nı ziyaret ederek, Aile Hekimi Aşır KEÇELİOĞLU'ndan köyün sağlık durumu hakkında bilgi aldı. Ardından Aşağı Fındıklı İlköğretim Okulu ile incelemelerine devam eden Vali Nurullah ÇAKIR, okul müdüründen ve Kaymakam Hulusi ŞAHİN'den okulun başarı durumu hakkında bir brifing aldı. Anaokulu ve ilköğretim seviyesindeki çocuklarla da ilgilenen Vali Nurullah ÇAKIR, okulun Çorum ve Sungurlu'da dereceye girdiğini öğrenince memnuniyetini dile getirerek, öğrencileri ve emeği geçen öğretmenleri bu başarılarından dolayı kutladı. Okulun sınıflarını da tek tek dolaşan Vali Nurullah ÇAKIR, ana sınıfına girerek çocukların çalışmalarını yakından inceledi. Vatandaşlarla da bir süre sohbet eden Vali Nurullah ÇAKIR, köyün sorunlarını dinledi. Elektrik, yol ve de özellikle küresel ısınma sonucu su sıkıntısı çeken köy sakinlerine Vali Nurullah ÇAKIR, KÖYDES' ten ve İl Özel İdaresi' den gelecek ödenekler ölçüsünde sorunların giderileceği sözünü verdi.

Ardından 1400 nüfuslu Demirşeyh Beldesi'ne giderek, incelemelerini sürdüren Vali Nurullah ÇAKIR, ilk olarak Demirşeyh Belediyesi'ne giderek, Belediye Başkanı Uğur KARÇIKA' dan bilgi aldı. Burada yeni yapılmakta olan ek okulun inşaatına katkıda bulunan hayırsever işadami Selahattin KARATAŞ'la da bir süre sohbet eden Vali Nurullah ÇAKIR, Tarım Danışmanı Gökçe DÜNDAR' dan da köyün tarımsal üretimi hakkında bilgi aldı. Lahana ve kavun üretimi yapılan beldede meyveciliğin de geliştirilmesi için çalışmaların yapıldığını söyleyen Gökçe DÜNDAR'a, Vali Nurullah ÇAKIR, üretimin pazar payı dikkate alınarak, çiftçinin yönlendirilmesi gerektiğini ifade etti. Daha sonra ek inşaatı hala devam etmekte olan okulu ziyaret eden Vali Nurullah ÇAKIR, yetkililerden okulun son durumu hakkında bilgi aldı. Öğrencilerle de bir süre sohbet eden Vali Nurullah ÇAKIR, 31 Aralıkta hizmete açılması planlanan ek bina ile birlikte 16 derslik olarak 290 öğrenciye hizmet verecek olan okulun, öğrencilerin eğitimini aksatmadan en kısa zamanda bitirilmesini istedi.

Son olarak Eşme Köyü'ne de uğrayan Vali Nurullah ÇAKIR, ilk olarak kendisini bekleyen vatandaşlarla, ardından da kadınların olduğu kısma geçerek köyün en yaşlı sakinlerinden olan Leyla UĞRAÇ' la sohbet etti. Kendisinden okul talep eden Leyla UĞRAÇ' ın, hiç okuyamadığını öğrenince elinden tutarak, okula kaydettirmeye götüren Vali Nurullah ÇAKIR, kendisine sunulan çiçeği de Leyla Nine'ye verdi. Daha sonra okulda bekleyen çocuklarla ve öğretmenlerle de bir süre sohbet eden Vali Nurullah ÇAKIR, okulun küçük olmasından dolayı ikili öğretim yaptığını öğrenince, üzüntüsünü ifade ederek, Muhtar Halil İbrahim ATALAY' dan yeni yapılacak okul için uygun bir yer ayarlanmasını istedi. Ardından köylü kadınlardan köyün su, yol vb sıkıntılarını dinleyen Vali Nurullah ÇAKIR, gerekenlerin yapılması için talimat verdi. Toplu hatıra fotoğrafının çekilmesinin ardından Vali Nurullah ÇAKIR, Eşme Köyü'nden ayrıldı.

VALİ NURULLAH ÇAKIR, OSMANCIK VE KARGI İLÇESİNİN BARAJ ALTINDA KALACAK KÖYLERİNDE İNCELEMELERDE BULUNDU

Çorum Valisi Nurullah ÇAKIR, Boyabat Barajı'nın tamamlanmasıyla su altında kalacak olan Osmancık'a bağlı Aşıkbükü, Aşağızeytin ve Kamil Köyü'nde incelemelerde bulundu. Ayrıca Kargı - Osmancık Ayrımı - Saraydüzü Yolu üzerindeki yol çalışmalarını da yerinde inceledi.

5. Tamamlandığında Türkiye'nin büyük barajı olacak Boyabat Barajı'nın Havzası içerisinde yer alan köyleri ziyaret eden Vali Nurullah ÇAKIR, kamulaştırma çalışmalarının ardından evlerini ve tarım arazilerini kaybedecek olan köylülerin sorunlarını dinledi.

Yıllarca yaşadıkları köylerinden ayrılacak olmanın üzüntüsünü dile getiren vatandaşlar, gelir kaynaklarının ve evlerinin sular altında kalmasıyla mağdur duruma düşeceklerini ifade ettiler. Ayrıca köylüler arazilerine ve evlerine teklif edilen bedellerin yetersiz olduğunu ve kamulaştırılacak arazilerin birden çok hissedarı olması sebebiyle kendilerine çok küçük bir pay düştüğünü söylediler. Vali Nurullah ÇAKIR, köy muhtarlarının kamulaştırma konusunda, köylüleri bilgilendirmesi gerektiğini söyleyerek, vatandaşların yıllarca yaşadıkları köyleri terk etmek zorunda kalmasının duygusal olarak zor bir durum olduğunu ifade etti. Barajın tamamlanmasıyla birlikte, ülkemize birçok alanda katkı sağlayacağını söyleyen Vali Nurullah ÇAKIR, köy iskan yerlerinin belirginleştirilmesi, istimlak bedellerinin tespiti, kamulaştırılma bedellerinin hızlandırılması gibi konularda köylülerin mağdur olmaması için gerekli çalışmaların yapılmasını istedi. Vali Nurullah ÇAKIR, köylülere "Sizleri duygusal olarak anlayabiliyorum ama bizler aynı zamanda mantıklı düşünmeliyiz." diyerek, yaklaşmakta olan Kurban Bayramı dolayısıyla köylülerin bayramını kutladı ve çocuklara çeşitli hediyeler verdi.

SAYIN VALİMİZ NURULLAH ÇAKIR, BAYAT VE KÖYLERİNDE İNCELEMELERDE BULUNDU

Çorum Valisi Nurullah ÇAKIR, 26.11.2010 tarihinde beraberinde Çorum İl Özel İdaresi Genel Sekreteri Yakup KELEŞ'le birlikte incelemelerde bulunmak üzere Bayat'a gitti. İlk olarak Ömer Mülazım YİBO' da öğrencilerle kahvaltı eden Vali Nurullah ÇAKIR, beraberinde getirdiği simitleri çocuklarla paylaştı. Ayrıca kahvaltı sırasında çocuklarla sohbet eden Vali ÇAKIR, çocukların sıkıntılarını ve isteklerini dinledi. Kahvaltıdan sonra Vali ÇAKIR, öğretmenlerle bir toplantı gerçekleştirdi.

Daha sonra Anadolu Lisesi ve Mehmet Akif YİBO' da incelemelerde bulunan Vali ÇAKIR, Mehmet Akif YİBO Pansiyonu'nun ödeneğinin hazır olduğunu ve önümüzdeki süreçte tamiratının yapılacağını müjdeledi. Ayrıca başta ilçe okulları olmak üzere, köylerden ilçeye gelen öğrenciler için de ilave pansiyon ihtiyacının olduğunu vurguladı. Bu süreçteki çalışmaların Milli Eğitim tarafından sürdürüldüğünü, 2010-2011 eğitim-öğretim yılına yetiştirilmesi için gayretlerin sarf edildiğini belirtti. Köylerde ve ilçe merkezinde olan öğretmen açığı için atamaların daha önce de yapıldığını ancak sınavın iptal edilmesi nedeniyle aksaklık yaşandığını, fakat bu eksikliğin eğitim idarecilerimizce ve fedakar öğretmenlerimizce tolere edilmeye çalışıldığını ifade etti. Her zaman olduğu gibi Özel İdareden de eğitim- öğretim için ciddi

ödenek ayrıldığını, ayrıca daha önce askerlik şubesi olarak kullanılan binanın, öğretmenleri olarak önümüzdeki yıllara hazırlanarak, öğretmenlerimizin sosyal ihtiyaçlarının Bayat'ta giderileceğini söyledi. Vali ÇAKIR, öğretmenlerle yaptığı toplantıda Öğretmenler Günü'nü de kutladı.

Ardından Ahacık Köyü'nde Köy halkıyla bir araya gelen Vali ÇAKIR, halkın sorunlarını ve ihtiyaçlarını dinledi. Ahacıklıların daha önce geçirmiş oldukları doğal afetden (yangın) büyük zarar gördüğünü ifade eden Vali ÇAKIR, devletimizin şefkatli elinin afet konutları olarak burada kendini gösterdiğini belirterek, başka bir afet yaşanmaması temennisinde bulundu. Ayrıca köyde yapılacak olan yol çalışmaları, bitirilen su deposu ve kanalizasyon hakkında da görevlilerden detaylı bilgi aldı. Ardından köydeki ilköğretim okulunu ziyaret eden Vali Nurullah ÇAKIR, sınıfları tek tek dolaşarak, öğrencilerin dilek ve temennilerini aldı. Bu arada öğrenciler tarafından ifade edilen öğretmen eksikliği konusunda öğrenci ve öğretmenlerin duygusal yaklaşımlarından etkilendiğini ifade eden Vali ÇAKIR, ülkemizin gittikçe büyümesi, iletişimin ve eğitimin yaygınlaşması, en ücra köylerimizde dahi yeni istek ve temennilerin ve eksikliklerin ısrarla vurgulama özgürlüğünün iyi bir gelişim olduğunu söyledi. Eğitimde her yeni gün yeni imkanların hükümetlerce sunulduğunu, gerekli düzenlemelerin yapıldığını ancak atama ve sınav iptallerinden dolayı geçici de olsa aksaklıkların yaşandığını ve Ahacık Köyü Okulu'nun da bu mağduriyetini yaşadığını belirterek Milli Eğitim yetkililerinin eksikliklerin giderilmesi yönünde çalışacağını, kendisinin de bunun takipçisi olacağını ifade etti. Vali Nurullah ÇAKIR, Okul Müdürü Muhsin ERDOĞAN' ın göstermiş olduğu fedakarlık için de "Bizim kadirşinas öğretmen profilimiz budur. Böyle fedakar öğretmenlere Türkiye'nin ihtiyacı var." diyerek, Öğretmenler Günü vesilesiyle de okuldaki bütün öğretmenlerin gününü kutladı ve hem köy halkını hem de öğrencileri Çorum'a davet etti.

Ahacık Köyü'nden sonra Yoncalı Köyü'ne giden Vali Nurullah ÇAKIR, buradaki sağlık merkezi ve okulu ziyaret etti. Daha sonra Sağlık ocağındaki doktordan, köyün sağlık hizmeti ile ilgili bilgi aldı. Köylü kadınlarla da kız çocuklarının okullaşması üzerine sohbet eden Vali Nurullah ÇAKIR, Bayan Kaymakamı ve Doktoru örnek göstererek "Yavrularımızın okuyarak Kaymakam, Doktor, Öğretmen vb. olmasını istemez misiniz." diyerek onları kız çocuklarının okutulması için teşvik edici telkinlerde bulundu.

KILIÇÖREN GRUP YOLUNDA GELİŞTİRİLEN YENİ BİR TEKNİKLE YOL ÇALIŞMASI YAPILIYOR

2010 yılı il Özel idaresi Uygulama Programında bulunan Merkez - Kılıçören Grup Yolunun ağır tonajlı araçların yoğun kullanımında bulunan 5 km.'lik kısmında çökmeye dayanıklı hale getirmek amacıyla yeni bir teknikle ve malzeme ile mevcut yolda deneme amacıyla yapılan çalışmalar büyük bir hızla devam etmektedir.

Mevcut yoldaki malzemeler ripelerle açılıp taş kırıcı freze ile kırılmakta ve bu esnada içerisinde solis-stabilizatör belirli oranlarda püskürtülerek mevcut stabilize içerisindeki kil bu şekilde hareketsiz hale getirilmektedir.

Bu şekildeki karışım içerisindeki kilin stabil hale getirilmesi ve su ile etkileşimine bağlı çekme ve büzülmelerin önüne geçilerek yoldaki oturmaların önüne geçilmesi düşünülmektedir.

Devamında yapılan serme ve sıkıştırma sonrasında I. kat asfalt yapımına hazır hale getirilecek yolda yıl içerisinde I. kat asfalt çalışmaları tamamlanacaktır.

Türkiye’de ilk defa uygulanan bu tekniğin 3 yıllık kesin kabul süresince gerekli testleri yapılacak ve test sonuçlarının olumlu olması ile birlikte diğer yollarımızda da uygulamanın devam ettirilmesi ve yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

ÇOCUK OYUN GRUBU ÇALIŞMALARI

Çorum İl Özel İdaresi Çevre Koruma ve Kontrol Müdürlüğü tarafından 2010 yılı yatırım programında bulunan ve İlimiz, Merkez ve İlçe Köy Okullarına alınan 40 adet çocuk oyun grubunun montaj çalışmaları yüklenici marifetiyle tamamlanarak kullanıma sunulmuştur.

Bir oyun grubunda

- 1 adet kule,
- 2 adet ikili salıncak,
- 1 adet yatay merdiven,
- 1 adet korkuluk,
- 1 adet merdiven ve
- 1 adet düz kaydırak

bulunmaktadır.

HİTİT YOLU YÜRÜYÜŞ VE BİSİKLET PARKURU'NUN GÜZERGAH VE GPS PROJESİ TAMAMLANDI.

Sayın Valimiz Nurullah ÇAKIR tarafından bir kaç ay önce başlatılan Hitit Yolu Yürüyüş ve Bisiklet Parkuru'nun güzergâh ve GPS projesi tamamlandı. Sayın Valimiz Nurullah ÇAKIR, Hitit Yolu'nun içeriği ile ilgili bir kitap hazırlanacağını, bu kitabın farklı dillere çevirisinin yapılacağını ve bu sayede Çorum'un Hitit Yolu ile dünyaya açılacağını söyledi.

Hitit Yolu Yürüyüş ve Bisiklet Parkuru'nun projesinin tamamlanmasının ardından Vali Nurullah ÇAKIR'ın da katıldığı bir törenle yön levhalarının dikilmesine geçildi. Boğazkale ilçesindeki Hitit Surları'nın önünde gerçekleştirilen törene Vali Nurullah ÇAKIR, İl Özel İdare Genel Sekreteri Yakup KELEŞ, Boğazkale Kaymakamı Murtaza DAYANÇ, Alaca Kaymakamı Ayhan YAZGAN, Boğazkale Belediye Başkanı Ali Rıza SOYSAT, Alaca Belediye Başkanı Muhammed EYVAZ, Ortaköy Belediye Başkanı Ali ERGÜN, Afet ve Acil Durum Müdürü Ömer ARSLAN, Gençlik ve Spor İl Müdürü Haşim EĞER, Hitit Yolu'nun güzergahını belirleyip GPS aracılığıyla haritasını hazırlayan Trekking rotaları uzmanı Ersin DEMİREL ve bazı davetliler katıldı.

Hitit surları önünde gerçekleştirilen törende açıklamada bulunan Vali Nurullah ÇAKIR " var olan kültürel, tarihi ve doğal güzellikleri korumak ve bölgede yaşayan halka ekonomik katkı sağlamayı amaçlayan 'Sürdürülebilir Ekoturizm' anlayışından hareketle geçtiğimiz ay Hitit Yolu Yürüyüş ve Bisiklet Parkurları Projesi'ni başlattık. Dünya mirası Hattuşa ve Alacahöyük ile Şapinuva arasındaki bölgeyi temel alan bu çalışma, eski göç-katır-değirmen ve pazar yolları esas alınarak yürütüldü. Tarihi değerlerin yanı sıra İncesu Kanyonu, Alaca Çayı Vadisi ve göletler gibi doğal güzellikler projeye kazandırıldı. Bu çalışma sırasında patika ve traktör yolları uluslararası standartlarda işaretlendi. GPS koordinatları alındı. Son aşamada belli noktaları tabelalandırılan Hitit Yolu Projesi, yaklaşık 236 km. yürüyüş rotaları ve 406 kilometrelik bisiklet parkurlarına ulaştı." dedi. Vali Nurullah ÇAKIR, Hattuşa ve Alacahöyük ile Şapinuva arasında bulunan Hitit Yolu için bir kitap hazırlayacaklarını ve kitabın içerisinde Hitit Yolu'nda bulunan konaklama noktaları, köyler, doğal güzellikler ve çeşitli donatıların tarifinin bulunacağını ve bu kitabın EMİTT Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı'na yetiştirilmesini amaçladıklarını ifade etti. Kitapta ayrıca Hitit Yolu'nun dört mevsim fotoğraflarının yer alacağı, hatta Hitit kıyafetleri giymiş yürüyüşçülerin fotoğraflarının bulunacağını belirten Vali Nurullah ÇAKIR, mayıs ayı içerisinde de Türkiye'deki doğa ve kültür turu yapan operatör ve organizatörlerle toplantı yapacağını da açıkladı.

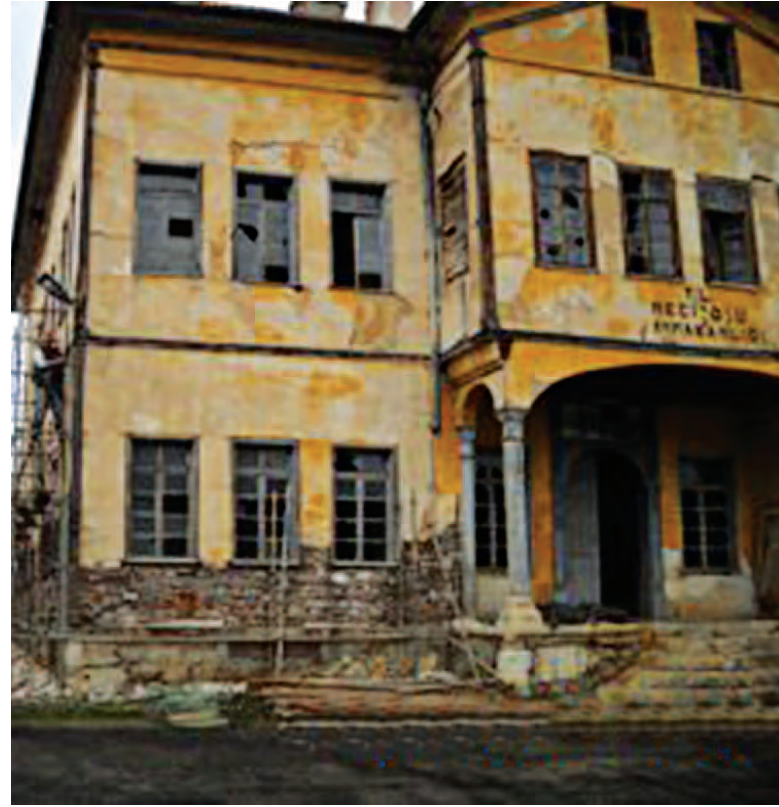
Hitit Yolu tanıtım toplantısının bittiği esnada Hitit Surları'nın önünden bisiklet ile geçen iki Alman turist, bir anda ilgi odağı oldu. Programı izleyen gazeteciler bisiklet yolu üzerinde Alman turistlerin fotoğraflarını çekerken, Valimiz Nurullah ÇAKIR da bir süre İngilizce olarak muhabbet ettiği turistlere Çorum Leblebisi ikram etti.

MECİTÖZÜ İLÇESİ ESKİ HÜKÜMET KONAĞI BİNASININ ONARIM ve ÇEVRE DÜZENLEME İHALESİ YAPILDI

Yaklaşık maliyeti 1.058.862,52 TL olan, İlimiz Mecitözü İlçesi Eski Hükümet Konağı Binasının Onarım ve Çevre düzenleme işi ihalesi İdaremiz tarafından 30.09.2010 perşembe günü Çorum İl Özel İdaresinde yapıldı.

Söz konusu onarım ve çevre düzenleme ihalesi işine 14 firma katıldı. İhalenin yapılmasına müteakip yasal süreler tamamlanarak 758.768,30 TL ihale bedelli işin sözleşmesi yapılmış ve 01.11.2010 tarihinde işe başlanılmış olup, onarım ve çevre düzenlemesi işi 2011 yılı Ağustos ayı içerisinde tamamlanacaktır.

haber

ÇORUM İL ÖZEL İDARESİ
FAALİYET DERGİSİ / 2010

ÇORUM'DA YAPILAN KAZILAR MASAYA YATIRILDI

Çorum Valiliği tarafından düzenlenen '1. Çorum Kazı ve Araştırmalar Sempozyumu' 02.10.2010 Cumartesi günü gerçekleştirildi. Sempozyumda akademisyenler tarafından Hatti, Hitit ve diğer dönemlere ait bildirimler sunuldu.

Sempozyum, Çorum Müzesi Konferans Salonu'nda saat 09.30'da başlayıp gün boyu sürdü. Sempozyuma Vali Yardımcısı Dr. Sefa ÇETİN ve Hüseyin İÇTEN, İl Özel İdaresi Genel Sekreteri Yakup KELEŞ, İl Kültür ve Turizm Müdürü Ali ÖZÜDOĞRU, Milli Eğitim Müdürü Aytekin GİRGİN, Müze Müdürü Önder İPEK ve bilim adamları katıldı.

Çorum'daki arkeolojik kazılardan elde edilen buluntular, Çorum'un sahip olduğu tarihi değerler ve çeşitli konuların ele alındığı sempozyumda sunulan bilgi, belge ve araştırmaların kitap haline getirileceği ifade edildi.

Kazı başkanları adına Alacahöyük Kazı Başkanı Prof. Dr. Aykut ÇINAROĞLU, Kültür ve Turizm Bakanlığının izniyle kentte devam eden arkeolojik kazılar hakkında bilgi verdi.

Uğurludağ ilçesi Resuloğlu Köyü Kazı Başkanı Prof. Dr. Tayfun YILDIRIM ise, Resuloğlu bölgesindeki kazılarda ortaya çıkan bulguların bölgenin diğer yaşam alanlarıyla kültürel etkileşim halinde olduğu fikrini belirtti.

Erken Tunç Çağında Çorum çevresindeki insanların sağlık yapısı ve yaşam biçimi hakkında sunum yapan Prof. Dr. İzzet DUYAR da kazılarda elde edilen iskeletlerin diş yapılarının incelenmesi sonucunda insanların yaşam biçimi ve beslenme şekilleri hakkında bilgiler elde ettiklerini söyledi.

Özellikle Resuloğlu bölgesinin tarım toplumu olmasına rağmen diş çürüklerine çok az rastlanan bir topluluk olduğuna dikkat çeken Prof. Dr. İzzet Duyar, 'Yaptığımız çalışmalarda bize en çok yardımcı olan verilerden biri dişler. Toplumun yaşam biçimine dair ipuçları buluyoruz. Resuloğlu'ndaki insanların yüzde 70'lik bölümünde diş taşına rastlanırken, diş çürüğü çok az. dişlerde aşınma çok fazla. Bu bize insanların besinlerinin sert olduğu bilgisini veriyor' diye konuştu.

Ortaköy-Şapınuva Kazı Başkanı Prof. Dr. Aygül SÜEL de kazılarda ortaya çıkan yazışmalardan kraliyet ailesinin Şapınuva'da yaşadığı bilgisine ulaşıldığını kaydetti.

Prof. Dr. Aygül SÜEL, devletin sevk ve idaresinin yapıldığı Şapınuva'da yönetimde kralın yanında kraliçenin de yer aldığını belirtti.

Şapınuva'nın dini yönden kutsallığına dikkat çeken Prof. Dr. Aygül SÜEL 'Günümüzde Mekke ve Kudüs insanlar için ne anlam ifade ediyorsa, Hititler için de Şapınuva o kadar kutsal. Günahından kurtulmak isteyenler Şapınuva'ya gelerek buradaki kutsal metinleri okuyup temizlenmiş. Metinlerden elde ettiğimiz bilgilere göre, Şapınuva siyasi olduğu kadar dini anlamda da önemli bir şehir' dedi.

ÇORUM İL ÖZEL İDARESİ KÖYLERİN ALTYAPI SORUNLARININ ÇÖZÜMÜ İÇİN ÇALIŞMALARINA ARALIKSIZ DEVAM EDİYOR

İl Özel İdaresi Genel Sekreter Vekili Bülent KANKURDAN 25/10/2010 tarihinde yapılan İl Koordinasyon Kurulu toplantısında yapılan çalışmalar hakkında kurul üyelerine bilgi verdi.

İÇME SUYU TESİSİ ÇALIŞMALARI İÇİN 1 MİLYON 702 BİN 448 TL HARCANDI

İçme suyu tesisi yatırımları kapsamında toplam 109 adet işin programlandığını ifade eden ve bu işler için 143 adet proje üretildiğini, 109 adet içme suyu işinin 74 adedinin tamamlandığını söyledi. Bülent KANKURDAN, içme suyu tesisi yatırımları için 2 milyon 685 bin 527 TL ödenek ayrıldığını ve bunun 1 milyon 702 bin 448 TL'sinin ise harcandığını belirtti.

KANALİZASYON TESİSİ ÇALIŞMALARI

Kanalizasyon tesisi yatırımları kapsamında toplam 31 adet işin programlandığını kaydeden ,bunlardan 12 adedinin bitirildiğini belirtti.Kanalizasyon tesisi yatırımları için 2 milyon 354 bin 744 TL ödenek ayrıldığını ifade eden Bülent KANKURDAN, bunun ise 814 bin 658 TL'sinin harcandığını aktardı.

İl Özel İdaresi Genel Sekreter Vekili Bülent KANKURDAN diğer çalışmalarla ilgili ise şu bilgileri verdi:

SULAMA TESİSİ ÇALIŞMALARI

Sulama tesisi yatırımları kapsamında toplam 49 adet iş programlanmış olup 11 adeti bitmiştir. Sulama tesisi yatırımları için ayrılan toplam ödenek tutarı 14.400.211,60 TL olup 2.042.094,12 TL harcama yapılmıştır.

ASFALT ÇALIŞMALARI

2010 yılı içerisinde toplam 128,1 km 1.kat asfalt, 142,5 km 2.kat asfalt yapımı programlanmış olup 61,6 km 1.kat asfalt, 121 km 2.kat asfalt bitirilmiştir. Asfalt çalışmaları için ayrılan toplam ödenek tutarı 10.685.489,00 TL olup 3.163.872,00 TL harcama yapılmıştır.

STABİLİZE ÇALIŞMALARI

2010 yılı içerisinde toplam 146 km stabilize yapımı programlanmış olup 11 km stabilize bitirilmiştir. Stabilize çalışmaları için ayrılan toplam ödenek tutarı 1.980.000,00 TL olup 193.698,00 TL harcama yapılmıştır.

YOL ONARIM ÇALIŞMALARI

2010 yılı içerisinde toplam 29 km yol onarımı programlanmış olup 19 km onarım bitirilmiştir. Onarım çalışmaları için ayrılan toplam ödenek tutarı 20 bin TL olup 13.268,00 TL harcama yapılmıştır.

SANAT YAPISI ÇALIŞMALARI

2010 yılı içerisinde toplam 17 adet menfez, 4 adet köprü yapımı programlanmış olup ayrılan toplam ödenek tutarı 1.400.000,00 TL'dir.

İL ÖZEL İDARESİ ÖDENEĞİ İLE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ TARAFINDAN YAPILAN EĞİTİM BİNALARI

2010 yılında İl Millî Eğitim Müdürlüğüne eğitim binası yapımları için 4.065.000,00 TL tutarında İl Özel İdaresi ödeneği tahsis edilmiştir. İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından 4 adet ilköğretim okulu, 1 adet anaokulu ve 2 adet spor salonu yapımı için 3.566.288,64 TL harcama yapılmıştır.

ÇOCUK OYUN GRUBU ÇALIŞMALARI

2010 yılında 40 adet köyün ilköğretim okulunda çocuk oyun grubu yapılması programlanmış olup montaj çalışmaları devam etmektedir. Çocuk oyun grubu yapımları için 150.000,00 TL ödenek ayrılmıştır.

AĞAÇLANDIRMA ÇALIŞMALARI

2010 yılı ilkbahar döneminde idaremize ait sulama göletlerinin çevresine, köy okullarına ve köy tüzel kişiliği alanlarına toplam 83.468 adet fidan dikimi yapılmıştır. Sonbahar döneminde de yaklaşık 60 bin adet fidan dikimi yapılması planlanmaktadır. Ağaçlandırma çalışmaları için ayrılan ödenek tutarı 130 bin TL'dir." Dedi .

EĞİTİM VE BİLGİLENDİRME TOPLANTILARIMIZ DEVAM EDİYOR

11/11/2010 tarihinde saat 09.00-17.00 arasında İl Özel İdaresi konferans salonunda Köylere Hizmet Götürme Birliğinde görevli personelin yaptıkları iş ve işlemlerde birlikteliğin sağlanması, sorunların ve çözüm önerilerinin görüşüldüğü bir eğitim ve bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

Toplantıya İl Özel İdaresi teknik personeli ile Merkez ve ilçe Köylere Hizmet Götürme Birliklerinde görevli personel katılmıştır.

Toplantıya katılanlara Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürü Bülent KANKURDAN ,Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği Müdürü Nuri ESER ve Birlik personeli Mustafa BECER tarafından eğitim ve bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.

haber

ÇORUM İL ÖZEL İDARESİ
FAALİYET DERGİSİ / 2010

ÇORUM'DA YAPILAN BİLİMSEL KAZILAR

Çorum İli, tarihin derinliklerinden günümüze dikkate değer izler taşıyan bir bölgedir. Her tarafında en eski tarihlerden bugüne kadar gelmiş değişik medeniyetlere ait kalıntılara rastlanır. Hititler Anadolu egemenliğine bu bölgeden başlamışlardır.

Bölgede bu uygarlık kalıntıları bitişik veya üst üste bulunmaktadır. Bir Hitit höyüğü yanında bir Frig, Roma, Bizans devri mezarı veya taban mozaikleri, diğer yanda Selçuklu Kervansarayına ait yıkıntı yerleri ve onun yanında Osmanlı eserlerine rastlamak mümkündür.

Çok sayıda tarih öncesi devrin en belirgin özelliğini taşıyan tabii ve yapma mağaralar mevcuttur. Yazılı tarih öncesi ve sonrası uygarlıkların kalıntıları, yapılan kazılarla gün ışığına çıkmakta ve Çorum bölgesinin uygarlık tarihinde eski bir medeniyet merkezi olduğunu göstermektedir. Alacahöyük, Şapinuva, Hattuşa, Eskiyyapar, Resuloğlu, Pazarlı, Boyalı Höyük, Hüseyindedede, Bayat Derekutuğunda sistemli kazılara devam edilmektedir. Çorum'da, tescil edilen 54, tespit edilen 162 arkeolojik alan bulunmuştur.

BOĞAZKÖY - HATTUŞA

1

Kazı Başkanı: Doç. Dr. Andreas Schachner

1986 yılında UNESCO Dünya Miras Listesine alınan Çorum, Boğazköy'deki Hattuşa, Hitit İmparatorluğunun başkenti olarak Anadolu'da yüzyıllar boyu çok önemli bir merkez olmuştur. Hattiler tarafından "Hattuş" olarak adlandırılan şehir, Hitit egemenliğine geçtikten sonra "Hattuşa" adını almıştır.

Günümüzde görülebilen kalıntıların büyük çoğunluğu Büyük Kral IV. Tudhaliya dönemine aittir. Bu kalıntılar arasında tapınaklar, kraliyet konutları ve surlar sayılabilir.

Hattuşa'nın keşfi 1834 yılında Fransız mimar Charles Texier tarafından gerçekleşir. Bu buluş aslında yalnızca Hattuşa'nın keşfi değil, tamamen unutulmuş olan Hititlerin keşfi olarak da algılanabilir.

1893-94'te Ernest Chantre'nin birkaç sondaj yapmasına ve ilk çivi yazılı tabletleri yayınlamasına kadarki dönemde pek çok bilim adamı ve gezgin Hattuşa'yı ziyaret eder. Müze-i Humayun Müdürü Osman Hamdi Bey, 1906'da müzesi adına

Makridi'nin sorumluluğunda Boğazköy kazılarını başlatmış, zamanın çiviyazısı uzmanı Assiriyolog Hugo Winckler'i de kazı heyetine alarak, burasının

Hitit başkenti Hattuşa olduğunu tespit ederler. 1931-39 yılları arasında ve 2. Dünya Savaşı nedeniyle verilen aradan sonra 1952'de yeniden başlatılan

kazılar kesintisiz olarak Alman Arkeoloji Enstitüsü tarafından yaklaşık 100 yıldır sürdürülmektedir. Arkeoloji bölümü öğrencileri yapılan bilimsel çalışmalara

katılıyorlar. Kazı çalışmalarında yerli ve yabancılar bulunmaktadır. Bu çalışmalarda 40 civarında yerli ve bilimsel anlamda 40-50 kişi çalışmaktadır.

Yazılıkaya'da Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından ihtiyaç duyulduğunda rutin bakım çalışmaları yapılmaktadır. Hattuşa'da kazı çalışmaları uzun yıllar devam edecektir.

Kazılar sonucunda ilk yerleşim izleri, M.Ö 6.bin'e Geç Neolitik-Erken Kalkolitik Çağ'a kadar inmektedir. Kesintisiz yerleşmeye başlanması ise, M.Ö 3.binin, Eski Tunç Çağı'nın sonlarına doğru olmuştur. Bölgenin yerlileri Anadolu'lu Hattiler, burada bir kent kurup, Hattuş adını vermişlerdir. Hitit yazılı kaynaklarından anlaşıldığına göre, I. Hattuşili'nin iktidara gelmesiyle (M.Ö 1665-1640) Hattuşa, Hititlerin başkenti olmuştur.

Hitit İmparatorluğu'nun M.Ö 1200 yıllarından hemen sonra yıkılmasıyla, Anadolu Tunç Çağları da sona erer. Bununla beraber, Hattuşa şehrinin arazisinin yerleşim tarihi devam eder. M.Ö 12. yüzyılın başlarında, Erken Demir Çağı'na tarihlenen yeni yerleşme, Frig etkilerini yansıtan bir taşra kasabasına dönüşüp büyümeye başlaması ancak M.Ö 8. yüzyılda gerçekleşir. Yerleşim, Pers döneminde de devam etmiştir. Helen/Galat ve Roma/Bizans'a ait yerleşme ve tahkimat izleri de görülmektedir. Bir Türkmen aşireti'nin 16. yüzyılda buraya yerleşmesiyle, bugünkü Boğazkale kurulmuştur. Eski adı Boğazköy olan bu yerleşme, Hititler'in başkentine de yeni adını vermiştir.

ALACAHÖYÜK

2

Kazı Başkanı: Prof. Dr. Aykut ÇINAROĞLU

Alacahöyük, bilim âlemine ilk kez 1835 yılında İngiliz W.G. Hamilton tarafından tanıtılmıştır. Bu yıllardan itibaren höyük Orta Anadolu'yu ziyaret eden bilginlerin uğrak yeri olmuştur. 1861, 1881, 1893 yıllarında G. Perrot, W. Ramsey ve E. Chantre Anadolu'ya yaptıkları seyahatlerde Alacahöyük'te incelemelerde bulunmuşlardır.

1906 yılından beri Boğazköy-Hattuşa kazılarında çalışan H. Winckler ve Makridi Bey, İstanbul Arkeoloji Müzesi Müdürü Halil Ethem Bey'in teklifi üzerine Höyük'te araştırma yapmaya karar verirler. 1907 yılında Makridi Bey sfenksli kapıda yaklaşık 15 gün süren bir çalışma yapar.

Höyük'te gerçek anlamda ilk sistemli kazılar, Cumhuriyet Döneminde Atatürk tarafından başlatılmıştır. 1935 yılında Türk Tarih Kurumu adına Hamit Zübeyr Koşay, Remzi Oğuz Arık ve Mahmut Akok'un gerçekleştirdiği ilk kazı çalışmaları 1983 yılına kadar sürdürülmüştür. Bu tarihten itibaren ara verilen kazılara 1996 yılında Prof. Dr. Aykut Çınaroğlu tarafından tekrar başlanmış ve devam ettirilmektedir.

**"Geçmiş bilinmezse, gelecek bilinmez. Geçmiş, modern bir devlet kurmada en iyi örnektir."
Mustafa Kemal ATATÜRK**

Bu sözlerden de anlaşıldığı üzere Atatürk'ün milli kültüre, kültür varlıklarımıza, bunların araştırılmasına verdiği önemin payı büyüktür. Atatürk, 1933 yılında Milli kazılar dönemini başlatarak Ankara Ahlatlıbel kazılarına katılmış, 1935 yılında milli kazılarımızın ikinci önemli merkezi olan İlimiz sınırları içerisindeki Alacahöyük kazılarının başlatılmasını emrederek kazı ile yakından ilgilenmiştir.

Alacahöyük kazılarının önemi Cumhuriyet dönemi bilim politikalarına ışık tutmasıdır. Bu kazılar daha onun sağlığında verdiği parlak sonuçlar ile Türkiye Cumhuriyetinin adının bilim dünyasında yerini almasına neden olmuştur. O, bu sonuçlara o kadar önem vermiştir ki, Meclisin açılış konuşmasında bu kazılar üzerinde önemle durmuş, İstanbul'da toplanan Uluslararası Tarih Kongresine katılarak, dünya bilim adamlarının değerlendirmelerinden ülkesi adına gurur duyduğunu açıklamıştır.

Çorum'un 45 kilometre kuzeybatısında, Boğazköy'ün 25 kilometre kuzeydoğusunda, Ankara'nın 160 kilometre doğusundadır.

W.G.Hamilton tarafından keşfedilen Alacahöyük'teki ilk kazıları İstanbul Müzeleri adına 1907 yılında Th. Makridi Bey yürüttü. Sistemli kazılara 1935'de Türk Tarih Kurumu adına Dr. Hamit Koşay ve Prof. R.O. Arık tarafından başlandı; 1936'dan sonra H.Koşay, daha sonra H.Koşay-M.Akok, son senelerde de M. Akok tarafından 1983'e kadar sürdürüldü. 1983'te ara verilen kazılara 1996'da Prof. Dr. Aykut Çınaroğlu tarafından yeniden başlandı.Eski Tunç Çağı ve Hitit çağında çok önemli bir kült ve sanat merkezi olan Alaca Höyük'te 4 uygarlık çağı açığa çıkartılmıştır. Eski Tunç ve Hitit dönemlerinden başka höyük'te Kalkolitik, Frig, Hellenistik, Roma, Bizans ve Osmanlı dönemleri de tespit edilmiştir.

ORTAKÖY - ŞAPINUVA

3

Kazı Başkanı: Prof. Dr. Aygül SÜEL

önemli bir idari merkez olduğu da anlaşılmıştır. Düz yerleşim alanı olarak Hititler tarafından kullanılan şehrin bir bölümü, Hitit sonrasında Romalılar tarafından mezarlık alanı olarak kullanılmıştır.

"Efendim Güneşim'e ve Efendim Kraliçe'ye Söyle: Köleniz rahip şöyle der; 'Efendim Güneşim'in ve Efendim Kraliçe'nin huzurunda her şey iyi olsun ve Efendim Güneşim'i ve Kraliçe'yi tanrılar hayatta tutsunlar. Efendim Güneşim'e ve Kraliçe'ye sağlık, sıhhat, kudret, yaşam, kuvvet versinler ve onları korusunlar."

Başlangıç kısmını verdiğimiz bu Ortaköy mektubundan da anlaşılacağı gibi, Ortaköy arşivlerinde yer alan Büyük Kral ve Kraliçe'ye gönderilmiş olan mektuplar, Şapinuva'da bir kral çiftinin hüküm sürdüğünü göstermektedir. Büyük Kral, Başkent Şapinuva'dan Hitit devletini yönetirken, yanında kraliçenin de yer aldığı ve bu kraliçenin de kendi yetki ve görevlerini Hitit devlet sistemi gereğince yerine getirdiği anlaşılmaktadır.

Şapinuva tanrıları yanında daha bir çok şehrin tanrısına burada kurban töreni yapılmaktadır ve bu da bize Şapinuva'nın kutsallığının boyutlarını vermektedir. Hitit dini törenlerinin en önemlilerinden biri arma ile ilgili olanlardır. Bunlar Hurri kökenli olup İtkalzi veİtgahi ritüelleri adı ile anılırlar.

Temizlenmek, arınmak için yapılan törenler olup, Hitit metinleri külliyatı içerisinde çok eski bir geleneği temsil ederler. Bu arınma tabletleri çeşitli kopyalarla günümüze kadar gelmişlerdir. Bu tabletlerde belirtilen ritüeller din adamları denetiminde yapılıyor ve böylece arınılıyordu. Burada bizi esas ilgilendiren husus, itkalzi ritüel tabletlerindeki ifadedir. Bu ritüeller sırasında kullanılacak ve temizlemeyi sağlayacak malzeme sayıldıktan sonra ritüel töreninin Zithara şehrinde yerine getirildiği ve tabletlerin asıllarının Şapinuva'dan getirildiği belirtilmektedir. Buradan da anlaşılacağı gibi, bu çok önemli olan ritüellerin Şapinuva kökenli olduğu gerçeğidir. Yukarıda kısaca belirttiğimiz örneklerden bu şehrin Hitit dini dünyasında ne derece önemli bir yere sahip olduğu açıktır ve bu Şapinuva'yı böyle büyük bir kent yapan nedenlerin birincisidir. Şapinuva şehrinin dinsel anlamdaki önemi imparatorluğun sonuna kadar devam edecektir. IV. Tuthaliya döneminde, gerek Şapinuva tanrılarının yemin tanrıları olarak yaşatılması gerekse ritüel törenlerde kurban sunulmasına devam edilmesi bunu ispatlamaktadır. Bu şehrin diğer bir özelliği tahkimli bir şehir oluşudur. Bu özellikte olan şehirler yalnızca sur duvarları ile değil, uygun coğrafi imkanları ve bu imkanları iyi kullanmaları ile bir askeri güç merkezi oluşlarıyla bu sınıfa girebilirler. Boğazköy metinlerinden de Şapinuva'nın tahkimati bir şehir olduğunu anlamaktayız. II. Murşili'ye ait bir metinde (M.Ö. 13.y.y.) Kral: "İlkbahar olduğunda Hattuşa'dan dışarı gittim ve AN.TAH.ŞUMSAR bitkisini tanrıların huzuruna koydum. Şapinuva'daki birlikleri teftiş ettim ve orduma öncülük ettim" demektedir.

Bu anlatım bize bu şehrin düzenli askeri birliklerin konakladığı askeri bir üs olduğu fikrini vermektedir. Arkeolojik verilerin ışığında Şapinuva'yı ve yakın çevresini ele aldığımızda burada askeri düzenlemelerin çağının çok ötesinde olduğunu görmekteyiz.

Yapılan Bilimsel Kazılar

ÇORUM İL ÖZEL İDARESİ
FAALİYET DERGİSİ / 2010

BOYALI HÖYÜK KAZISI

4

Kazı Başkanı: Çorum Müzesi Müdürlüğü
Bilimsel Danışman: Doç. Dr. Tunç SİPAHİ

Sungurlu İlçesi, Yörüklü beldesi, Fatih mahallesinden kuzeye doğru uzanan Büyükçay'ın oluşturduğu havza üzerinde yer alan Boyalı Höyük'te Çorum Müzesi Müdürlüğü Başkanlığında Doç. Dr. Tunç SİPAHİ'nin katılımlarıyla 2004 yılında başlamıştır. 2005 ve 2006 yıllarında da devam eden kazı çalışmaları, Hattuşa'nın batısında Kızılırmak kavsı içinde kalan ve Orta Anadolu'nun kültürel yönden çekirdek bölgesini teşkil eden Çorum'un bu bölgesinde, Hatti kültürünün mirasçısı konumundaki M.Ö. II bin yıl kültürlerinin en iyi şekilde tanımlanmasını sağlayacak önemli sonuçlar ortaya çıkaracaktır.

RESULOĞLU Eski Tunç Çağı Mezarlık Kazısı

Kazı Başkanı: Prof. Dr. Tayfun YILDIRIM

5

Uğurludağ İlçesi'ne bağlı Resuloğlu Köyü sınırları içerisinde Çorum Müzesi Müdürlüğü Başkanlığında Prof. Dr. Tayfun Yıldırım'ın katılımlarıyla 2003 yılında başlayan kazı çalışmaları 2010 yılında Prof. Dr. Tayfun YILDIRIM başkanlığında devam etmektedir. Resuloğlu mezarlık alanında, Eski Tunç Çağı insanının ölümden sonraki inanç ve adetleriyle ilgili önemli bulgular elde edilmiştir. 2003-2009 yılları arasında yapılan sistemli kazılarda ;M.Ö. III. Binin ikinci yarısına (MÖ. 2500) tarihlenen mezarlıkta kadın, erkek ve çocuklara ait sayıları 87'yi bulan gömülerin yanına bırakılan zengin ölü hediyeleri, Hititlerden önce Anadolu'nun yerli uygarlığına ait yüksek bir kültürün (Hatti) sanat ürünlerini temsil ettiği görülmüştür.

Resuloğlu mezarlarının çoğunluğunu oluşturan taş sandık ve küp şeklindeki mezarların bir kısmı geçmiş yıllarda kaçak kazılarla tahrip edilmiş, önemli bir kısmı ise sağlam olarak ele geçmiştir. 276 mezar tespit edilmiştir. Uzunlukları 70 ile 160 cm. arasında değişen taş sandık mezarların derinlikleri 60cm. civarındadır. Dikdörtgen biçimli mezarlara ölü ve hediyeleri yerleştirildikten sonra, üzeri kalınca bir sal taşıyla kapatılmıştır. Çoğu mezara bakıldığında tek bir kapak taşıyla yetinilmediği ve mezarların kenarlarına ve üzerine daha küçük düzensiz taşların konulduğu gözlenmektedir. Andezit ve kalker gibi yerel taşlardan yapılan sandık tipindeki mezarların çoğunluğu, doğu-batı istikametinde yerleştirilmiştir. Çoğu kez hoker (ana karnındaki pozisyon) tarzda yatırılan ölülerin başları, batı ya da güneybatı yönündedir.

Küp mezarların boyları 50 cm'den 1.40cm' e kadar değişmektedir. Bebekler ve çocuklar çömlek ya da küpçüklere, yetişkinler ise iri küplere gömülmüştür. Küplerin genellikle ağızları yassı taşlarla kapatılmıştır. Bazen bu taşların arasında da ölü hediyesi olarak bırakılmış kap kacağa rastlanmıştır.

HÜSEYİNDEDE

Eski Hitit Kültür Merkezi

6

Hüseyindedede, Sungurlu ilçesi, Yörüklü Kasabası'nın yaklaşık 2.5 km güneyinde yer alan ince uzun bir tepedir. Bu tepenin güney ucundaki hafif eğimli arazi; Eski Hitit Döneminde yerleşim alanı olarak seçilmiştir.

1996 yılında başlayıp 1997 yılında da devam eden Çorum bölgesi yüzey araştırmaları sırasında Doç.Dr. Tunç SİPAHI ve Prof .Dr. Tayfun YILDIRIM tarafından Hüseyindedede'deki tahribat alanı görülerek buradaki yerleşim alanı tespit edilmiştir. Aynı yıl Çorum Müzesi Müdürlüğü başkanlığında temizlik ve düzenleme çalışması yapılmıştır

Hüseyindedede'nin en önemli eserleri, kabartmalı vazolardır. Buradaki kült yapısında bulunan ve tümlenebilen her iki vazonun frizlerinde, müzik ve dans eşliğinde sürdürülen kült törenleri sahnelenmiştir. Hitit dini bayramlarında gerçekleştirilen dans ve müziğin önemli yer tuttuğu bu törenlerin konu zenginliği, yazılı belgelerden de bilinmektedir. Hüseyindedede vazolarında, Hatti geleneğini sürdüren ve Fırtına Tanrısı'na tapınmada önemli yer tutan tasvirlerin yanı sıra, yeni bir sahne karşımıza çıkmaktadır.

Yine Müze Müdürlüğü başkanlığında Hüseyindedede'nin hemen yakınında Fatmaören höyüğünde Eski Hitit yerleşmesinin açığa çıkartıldığı iki yıl süren bir kazı çalışması daha gerçekleştirilmiştir

7

ESKİYAPAR

Doç. Dr. Tunç SİPAHİ

Alaca İlçesi'nin 5 km batısında, Alaca-Sungurlu yolu üzerinde bulunan höyük, Boğazköy'ün 25 km kuzeydoğusunda, Alacahöyük'ün ise 20 km güney doğusunda yer almaktadır.

Eskiyapar'da ilk kazı çalışmalarına Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi tarafından 1968 yılında başlamış olup, çalışmalar 1983 yılına kadar devam etmiştir. Bu tarihten itibaren ara verilen çalışmalar daha sonra 1989-1991 yılları arasında Çorum Müzesi Müdürlüğü başkanlığında devam ettirilmiştir. Bu çalışmalar sonucunda Höyük'te kesintisiz bir iskanın varlığı tesbit edilmiş ve Eski Tunç, Hitit, Frig, Roma ve iki safhalı Hellenistik dönem yerleşmelerine rastlanılmıştır.

Höyük'te Hitit tabakaları altında yer alan Eski Tunç Çağı tabakalarında yapılan çalışmalarda, bir evin tabanı altında altın ve gümüş objelerden oluşan bir defineye rastlanılmıştır. Gümüş vazolar, Suriye şişesi, gümüş merasim baltası, değişik tiplerde altın iğne, boncuk, küpe ve bileziklerden oluşan define, bir taraftan Alacahöyük, Kültepe, diğer taraftan Truva, Poliochni ve kuzey Suriye-Mezopotamya buluntularıyla benzer olup, bu buluntular Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesinde sergilenmektedir.

PAZARLI

8

Alaca'nın 30 km kuzeyindeki Çikhasan Köyünde bulunan Pazarlı Örenyeri, 1937-38 yıllarında Türk Tarih Kurumu adına Dr.Hamit Zübeyr KOŞAY ve Mahmut AKOK tarafından araştırılmış olup, yapılan kazılar sonucunda; Kalkolitik, Eski Tunç, Hitit, Frig ve Klasik Çağlarda iskan edildiği saptanmıştır. Pazarlı'nın en önemli devrini Frig katı temsil etmektedir. Frig dönemine ait kale kalıntısı ile kale içerisindeki taş temelli, kerpiç duvarlı, iki katlı binalarda cephe süslemesi olarak kullanıldığı anlaşılan kabartmalı

levhalar yapılan kazılar sonucunda ortaya çıkartılmıştır. Bu dönem levhaları üzerinde yürüyen savaşçılar, aslan-boğa mücadelesi, hayat ağacına tırmanan dağ keçilerinin süslediği mimari pişmiş toprak levhalar Anadolu arkeolojisi'nin M.Ö.7-6. yy'a ait en güzel örneklerini oluşturmaktadır.

Pazarlı'nın Frig dönemine ait buluntular Çorum ve Alacahöyük Müzeleri'nde, pişmiş topraktan yapılmış çok renkli levhalar ise Çorum Müzesi ile Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ndeki Frig seksiyonlarında sergilenmektedir.

BAYAT DEREKUTUĞUN

9

Prof. Dr. Ünsal YALÇIN

Derekutuğun'de ilk sistematik çalışmalara 2009 yılında Çorum Müze Müdürlüğü Başkanlığında Prof. Dr. Ünsal YALÇIN'ın katılımıyla başlanmış olup, çalışmalar 2010 yılında da devam etmiştir.

İki yıllık araştırma ve kazı sonunda Derekutuğun'da günümüzden 6 bin yıl öncesine tarihlenen bakır işletmeleri tespit edilmiştir.

Çorum'un ilk madenci toplumlari galeriler açarak, nabit (doğal) bakır elde etmişlerdir. Elde edilen tonlarca bakırın nerede kullanıldığını yanı sıra bölgenin ekonomi ve kültür tarihine ileriki dönemde yapılacak araştırmalar ışık tutacaktır.

Bilindiği gibi bilim dünyası Anadolu'yu madenciliğin beşiği olarak görmektedir. Bölgenin maden yatakları açısından zengin oluşu tarih boyunca buraya yerleşen insanların madenlere kolayca ulaşımını sağlaya gelmiştir.

Yüze yakın yataklar Neolitik Dönemden bu yana işletilmiş ve bölge kültürlerinin gelişiminde önemli rol oynamıştır. M. Ö. 6000 'lerden bu yana çeşitli toplumlara vatan olmuş Çorum Bölgesinde Alacahöyük, Eskiypar ve Resuloğlu gibi merkezlerde yaşamış, ilk eliter toplumlardan günümüze kalan zengin metal buluntuların geliş kaynağı Derekutuğun olabilir?

Maden galerilerinde ele geçen çırılar insanlığın bilinen en eski madenci çırılarını oluşturmaktadır.

Galerilerin hemen yanı başında bir madenci yerleşimi tespit edilmiştir. Burada ileriki yıllarda yapılacak kazı çalışmaları ile Çorum'un bu "ilk" madencilerinin yaşamları hakkında önemli bilgilere ulaşılabilecektir.

Bu geçici sergi ile bazı galeri kazılarında ele geçen ve madenci yerleşmesinde yüzeyden toplanan bazı buluntular sunulmaktadır. Seçilen eserler 6 bin yıl önceki madencilik hakkında önemli bilgiler vermektedir.

KÖYLERİMİZİN KANALİZASYON, İÇME SUYU VE SULAMA TESİSLERİ BİR BİR HİZMETE GİRİYOR

Köylerimizde yaşayan insanlarımızın yaşantılarına sağlıklı bir ortamda daha mutlu ve refah içinde devam etmelerini sağlamak için;

İdaremizin Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü ile Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü tarafından yaptırılan kanalizasyon, içme suyu ve sulama tesisleri bir bir hizmete giriyor.

Tamamlanarak hizmete giren tesislerimizden bazıları:

Merkez Deniz Köyü Kanalizasyon Tesisi

İl Özel İdaresi Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü 2010 yılı yatırım programında yer alan Merkez Deniz köyü kanalizasyon şebekesi inşaatı tamamlanarak 383 nüfusa sahip köyün kanalizasyon hizmetinden faydalanması sağlandı.

Proje kapsamında 4.980,00 metre boru döşemesi ve 101 adet muayene bacası yapımı gerçekleştirildi.

Merkez Üçköy Kanalizasyon Tesisi

İl Özel İdaresi Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü 2010 yılı yatırım programında yer alan Üçköy köyü kanalizasyon şebekesi inşaatı tamamlandı. Kanalizasyon tesisinden Üçköy köyü ve köye bağlı Baş mahallesinde yaşayan toplam 182 kişi faydalanacaktır.

Proje kapsamında 4.295,00 metre korige boru ve 58,00 metre çelik boru döşemesi ve 104 adet muayene bacası yapımı gerçekleştirildi.

Merkez Karapürçek Köyü Kanalizasyon Tesisi

İl Özel İdaresi Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü 2010 yılı yatırım programında yer alan Merkez Karapürçek köyü kanalizasyon şebekesi inşaatı tamamlanarak 386 nüfusa sahip köyün kanalizasyon hizmetinden faydalanması sağlandı.

Proje kapsamında 2.100,00 metre boru döşemesi ve 40 adet muayene bacası yapımı gerçekleştirildi.

Oğuzlar Şaphane Köyü İçmesuyu Tesisi

İl Özel İdaresi Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü 2010 yılı yatırım programında yer alan Oğuzlar Şaphane köyü içme suyu tesisi yapımı tamamlanarak 357 nüfuslu köy, sağlıklı ve yeterli içme suyuna kavuşturuldu.

Proje kapsamında 50 tonluk yeni içme suyu deposu, mevcut içme suyu deposunda tadilat, klorlama cihazı, 2 adet yangın musluğu ve 180,00 metre isale ve şebeke hattı bağlantısı imalatları gerçekleştirildi.

Merkez Hamdi Köyü İçmesuyu Tesisi

İl Özel İdaresi Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürlüğü 2010 yılı yatırım programında yer alan Merkez Hamdi köyü içme suyu tesisi yapımı tamamlandı. İçme suyu tesisinden Hamdi köyü ve köye bağlı Aşağıhamdi ve Sorsavuş mahallelerinde yaşayan toplam 141 kişi faydalanacaktır.

Proje kapsamında Hamdi köyüne açılan sondaj kuyusunda 50 metre derinliğe inilerek 5 lt/sn debili, içilir nitelikte su elde edildi. Daha sonra terfi binası, 840, 00 metre terfi hattı, 800,00 metre enerji nakil hattı, mevcut 50 tonluk deponun tadilatı, motor odası tadilatı ve klorlama cihazı montajı yapımı gerçekleştirildi. Aşağıhamdi ve Sorsavuş mahallelerine ise mevcut 100 tonluk deponun tadilatı, mevcut terfi binası tadilatı ve klorlama cihazı montajı yapımı gerçekleştirildi.

Merkez Köprüalan, Celilkırı ve Ömerbey Köyleri İçmesuyu Tesisi

3 köy ve bir bağlantı olmak üzere toplam 845 nüfusun, yeterli ve içilebilir nitelikte suya kavuşacağı tesisin yapımı tamamlanarak hizmete sunuldu.

İçilebilir nitelikte ve yeterli miktarda elde edilen suyun Celilkırı, Köprüalan ve yeni yerleşim merkezi şebekesi, isalesi ve Ömerbey köyünün isalesi amacıyla programa alınan bu proje kapsamında 50 metreküp betonarme içmesuyu deposu, pompa, terfii binası, terfii hattı, farklı çap ve atülde 14 bin 500 metre polietilen boru ve klorlama tesisi yapılmış olup, Sözleşme bedeli 161 bin TL lik tesis tamamlanarak 3 köy ve bir bağlantı ile toplam 845 nüfus yeterli ve içilebilir nitelikte suya kavuşmuş oldu

Sungurlu Kemalli Köyü Sulama Tesisi

2010 yılı yatırım programında bulunan Sungurlu Kemalli Köyü sulama tesisi tamamlanarak hizmete alınmıştır.

Geçmiş yıllarda yapılan ancak geçen zaman süreci içerisinde çalışma kapasitesi oldukça düşük tesiste yapılan iyileştirmeler ve kanal ilaveleri sonucunda yaklaşık 1000 dekarlık bir alanın sulanması sağlanacak..Bu sulamayla birlikte özellikle sebze ve meyve üretimindeki artışla birlikte, Köy halkının ekonomisine de önemli katkılar sağlayacak.

Toplam 111.760,93 TL harcamayla tamamlanan tesisten yaklaşık 150 çiftçi ailesi faydalanacak.

Sungurlu Bağcılı Köyü Sulama Tesisi

2010 yılı yatırım programında bulunan Sungurlu Bağcılı Köyü Sulama Havuzu tesisi tamamlanarak hizmete açıldı.

400 m³ kapasiteli havuzun yapımı için 31.357,00 TL lik bir harcama yapıldı. Mevcut kaynaktan sağlanan ihtiyaç debisi, yapımı biten sulama havuzuna, oradan da çıkış borusuyla sulama kanalına bağlantısı yapıldı.

Küçük ölçekli bağ – bahçe ve arazilerin sulanmasını sağlayacak olan havuzdan, yaklaşık 70 çiftçi ailesi yararlanacak. Yapılan bu tesisle mevcut ürünlerin miktarında da önemli artışlar sağlanacak.

Sungurlu Tokullu Köyü Sulama Tesisi

2010 yılı yatırım programında bulunan Sungurlu Tokullu Köyü Terfili Sistem Sulama tesisi tamamlanarak hizmete açıldı.

Delice ırmağından alınan 183 lt/sn lik ihtiyaç debisi, 5083 mt PE boru ile dengeleme havuzuna terfi edilerek, sulaması yapılacak olan arazilerin sulanması sağlandı.

Yapılmış olan bu tesisle birlikte ürün çeşitliliğinde önemli bir artış sağlanacak, bölge halkının gelir düzeyine de önemli katkılar sağlayacak.

Toplam 500.000,00 TL lik bir harcama yapılarak bitirilen tesisle 3500 dekarlık bir alanın sulaması yapılacak. Sulama tesisinden yaklaşık 90 çiftçi ailesi faydalanacak.

Mecitözü Bayındır Köyü Sulama Tesisi

2010 yılı yatırım programında bulunan Mecitözü Bayındır Köyü kapalı sistem sulama tesisi tamamlanarak hizmete alındı.

Geçmiş yıllarda yapılan ancak verimli bir şekilde kullanılmayan Küçük Ölçekli Sulama Göletinden, daha düzenli , verimli ve ekonomik kullanım amacıyla kapalı sistem yağmurlama sulama tesisi yapıldı. Sulama tesisiyle birlikte gölette yapımına ihtiyaç duyulan servis yolu , geçiş köprüsü , dolusavak inşaatı ve manevra odası da yapılarak göletin eksikliklerinin giderilmesiyle daha uzun süreli bir hizmet verilmesi sağlanmış oldu.

Toplam 271.571,14 TL lik bir harcama yapılarak bitirilen tesisten 355 dekarlık bir alanın sulanması sağlanacak.Şu an itibarıyla sulama işlemine başlanılan tesisten yaklaşık 60 çiftçi ailesi faydalanacak.

Mecitözü Emirbağ Köyü Sulama Tesisi

2010 yılı yatırım programında bulunan Mecitözü Emirbağ Köyü Membran kaplamalı Kazı göleti ve göletten yağmurlama sulama tesisi tamamlanarak hizmete açıldı.

Yapılan bu tesisle toplamda 87 adet farklı büyüklükte parsel sulaması yapılacak. Yapılacak olan bu sulamayla , sebze ve meyve ürünlerindeki artışların yanı sıra alternatif ürünlerin yetiştirilmesine sağlanacak.

Toplam 489.000,00 TL lik bir harcama yapılarak bitirilen tesisten 310 dekarlık bir alanın sulaması yapılacak.Sulama tesisinden yaklaşık 80 çiftçi ailesi faydalanacak.

Alaca Çatak Köyü Sulama Tesisi

2010 yılı yatırım programında bulunan Alaca Çatak Köyü kapalı sistem sulama tesisi tamamlanarak hizmete alınmıştır.

Geçmiş yıllarda yapılan ve ekonomik ömrünü tamamlamasıyla işlevini'de yitiren açık beton kanal yerine,suyun daha dengeli ve verimli kullanımına imkan sağlayan ve daha uzun ömürlü olan borulu sistem yağmurlama sulama tesisi yapılmıştır.254.256,36 TL lik bir harcama yapılarak bitirilen tesisten 2000 dekarlık bir alanın sulanması sağlanacaktır.Şu an itibarıyla sulama işlemine başlanılan tesisten yaklaşık 40 çiftçi ailesine karşılık gelen 200 nüfus faydalanmaktadır.

İskilip Asarcık Kozveren Mahallesi Sulama Tesisi

2010 yılı yatırım programında bulunan İskilip Asarcık Kozveren Mahallesi Sulama Havuzu tesisi tamamlanarak hizmete alındı.

200 m³ kapasiteli havuzun yapımı için 20.945,00 TL lik bir harcama yapıldı.Mevcut dereden bir su alım yapısıyla sağlanan ihtiyaç debisi,derivasyon hattıyla yapımı biten sulama havuzuna,oradan da çıkış borularıyla sulama kanallarına bağlantısı yapıldı.

Küçük ölçekli bağ – bahçe ve arazilerin sulanmasını sağlayacak olan havuzdan, yaklaşık 50 çiftçi ailesi yararlanacak.Yapılan bu tesisle mevcut ürünlerin miktarında da önemli artışlar sağlanacak.

Laçın Kuyumcu Köyü Sulama Tesisi

2010 yılı yatırım programında bulunan Laçın Kuyumcu Köyü Toplu Damlama Sulama tesisi tamamlanarak hizmete açıldı.

Geçmiş yıllarda yapılan ve Sulama kapasitesi 10.000 m³ olan Küçük Ölçekli Sulama göletinden sağlanan kaynakla, ilimiz dahilinde ilk defa bu derece büyük ölçekli bir toplu damlama sulama tesisi yapılmış oldu. Yapılan bu tesisle toplamda 133 adet farklı büyüklükte parsel sulaması yapılacak ve başta kiraz ve domates üretimi olmak üzere çeşitli meyve ve sebzelerin yetiştirilmesi sağlanacak.

Toplam 221.772,26 TL'lik bir harcama yapılarak bitirilen tesisten 327 dekarlık bir alanın damlama sulaması yapılacak. Sulama tesisinden yaklaşık 110 çiftçi ailesi faydalanacak.

BAYAT KAYMAKAMI İLE RÖPORTAJ

Kaymakam Hanım kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

1984 yılında Erzurum'da doğdum; aslen Ağrılıyım. 2006 yılında Gazi Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İktisat bölümünden mezun oldum. Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı'nda Gelir Uzman Yardımcılığı görevindeyken 2009 yılında İçişleri Bakanlığı'nın açmış olduğu Kaymakam Adaylığı sınavını kazanarak Karabük Kaymakam adayı olarak mülki idare amirliği mesleğine başladım. Ankara ili Kazan ilçesinde Kaymakam Refiklik Stajını, Samsun ilinde Teftiş Stajını tamamlayarak 16 Ağustos 2010 tarihinden itibaren Bayat ilçemizde görevime başladım.

Bayat İlçemizi kısaca anlatabilir misiniz? Bize biraz ilçenin tarihi-turistik ve diğer alt yapılarından bahsedebilir misiniz?

İlçemiz Bayat , Bayat adını Oğuzların 24 boyundan birisi olan Oğuz-Han'ın büyük oğlu Gün Han'ın Kayı'dan sonra ikinci oğlu olan Bayat'tan almaktadır.

Bayat Boyu devleti ve milleti bol anlamına gelir. Bayat boyu Anadolu da Azerbaycan ve Türkmenistan' da yayılmıştır. Ananeleri gereği yerleştikleri birimlere diğer Oğuz boyları gibi kendi boylarının (Bayat Boyu) ismini vermişlerdir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde tutulan resmi defterlerde Kuzey ve Orta Anadolu'da 42 yerleşim biriminin Bayat adını taşıdığı tespit edilmiştir. İlçemize bağlı Beydili köyü ve yakın çevremizdeki Dodurga, Salur, Kınık Büğdüz ve benzeri yerleşim birimlerinin adlarının da bu boyların yani 24 Oğuz Boyunun adlarını taşıdığı belirtilmektedir.

Birinci Dünya Savaşı sonrası, o yıllarda Çorum Sancağına bugün ise Çankırı'ya bağlı Alagöz'e nahiye (bucak) teşkilatını kurmakla görevlendirilen bir heyet Alagöz'e geçerken Bayat eşrafınca misafir edilirler. Bucak Teşkilatının Bayat'a kurulmasını ısrarla isterler ise de görevliler Alagöz'e giderler. Ancak bir süre sonra bizce bilinmeyen sebeplerden ve belki de Bayat eşrafının sıcak ilgisi ve ısrarlarına karşılık nahiye teşkilatı Alagöz'den Bayat'a taşınır. Cumhuriyet döneminde 40 yıl kadar Çorum'un İskilip İlçesi Alagöz Nahiyesi olarak anılan Bayat 01 Nisan 1958 tarihinde ilçe merkezi olur.

Bayat İlçesi 36 köy, 2 belde ve İlçe Merkezinden oluşmaktadır. 2009 yılında ADNKS'ne göre ilçemizin toplam nüfusu 24613'dür. İlçe nüfusunun yaklaşık % 35'i İlçe Merkezinde % 65'i köylerde yaşamaktadır. İlçe Merkezi 7 mahalleden, Eskialibey Beldesi 4 ve Kunduzlu Beldesi de 4 mahalleden oluşmaktadır. Köylerin 19'u dağlık kesimde 17'si ovalık kesimde kurulmuştur. Köylere ait 42 mezra bulunmaktadır Bayat ilçesine doğuda İskilip ve Uğurludağ, güneyde Sungurlu batıda Çankırı merkez ilçe ve Yapraklı, kuzeyde Kastamonu Tosya ilçesi ile komşudur. Yüzölçümü 827 km²'dir. İlçe merkezinde rakım 625 dir. İlçenin kuzeyinde rakım 1400 Karatepe, Öbek Tepesinde 2013'ü bulur. İlçe merkezinin güney batısında yer alan Asma Tepesinde yükseklik 1270 m olup güneye doğru gittikçe rakım 500'e kadar düşer. Bu nedenle Bayat Kuzeyi dağlık güneyi küme halinde tepelerin ve kısmen ovaların yer aldığı kırık, dalgalı, engebeli bir arazi yapısına sahiptir. Ayrıca ilçemizin İskilip, Çorum ve Ankara'ya tam bağlantısı olmasına rağmen yolların standardı düşüktür. İlçe Merkezi ile İl Merkezi arasında ulaşım konusunda önemli bir sorun yoktur. Köylere ulaşımında kış mevsiminde yağışlardan dolayı sıkıntı yaşanmaktadır. Özellikle grup yollarında yapılacak iyileştirmeler sayesinde ilçe merkezi ve köylerin ulaşım problemi çözülecektir.

İlk görev yeriniz olan Bayat İlçesine geldiğinizde ilçede gördüğünüz önemli sorun nedir ve bu konuda nasıl bir çözüm ve strateji izliyorsunuz?

İlçe merkezi ve köylerin en önemli ve öncelikli sorunları altyapı ve istihdam alanı eksikliğidir. Sorunların doğru olarak tespit edilebilmesi için ilçeyi çok iyi tanımak ve bütüncül bir analiz yapmak gerekmektedir. Mevcut işgücünü istihdam edebilecek alanların olmaması işgücünün başka şehirlere yönelmesine neden olmaktadır. Bu durum ailelerin parçalanması başta olmak üzere çeşitli sosyal sorunlara yol açmaktadır. Sosyal sorunların kökenine inilerek mevcut olan sorunların kuşaktan kuşağa aktarılmasına engel olunmalıdır. Ayrıca kız çocuklarının ortaöğretime devam oranı yıllar itibariyle artmasına rağmen çok yüksek oranlara ulaşmamaktadır. 2011 yılında yapımına başlanması planlanan 200 kişilik yurdun ortaöğretime devam eden öğrencilerin barınma problemini büyük ölçüde çözeceği kanaatindeyim.

İlçemizde baraj bulunmayıp 1 adet gölet bulunmaktadır. Sulanabilir arazi miktarı 100000 dönüm sulanabilir olup, sulanan arazi ise 38000 dönümdür. DSİ tarafından yürütülen Kızılırmak Sulama Projesi çalışmalarının ilçemiz sınırları içinde kalan bölümde çalışmalara başlanır ve tamamlanabilir ise sulu tarım yapılabilir alanda genişleme sağlanacaktır. Bayat Kunduzlu Çayına yapılacak gölet ile Körkendi Çayı üzerine de yapılacak küçük göletler ilçe merkezi ve köylerimizin büyük çoğunluğunun bağ-bahçe tarım alanları sulaması ve ilçenin içme suyu ihtiyacına

katkısı olacaktır. Sulama imkânlarının artması ile birlikte yetiştirilen ürün yelpazesi genişleyecek ve bu sayede tarımdan elde edilen gelir daha fazla olacaktır. Bununla birlikte gençlerin tarıma olan ilgileri artacak, yeni iş imkânları doğacaktır. Başlıca geçim kaynağı tarım ve hayvancılık olan Bayatlılarımızı Bayatta tutabilmek için yatırımları ilçemize çekmeye çalışmalıyız. Ankara ilimize yakın olan ilçemizin stratejik konumunun yatırımcıların fark etmesi için gereken çalışmaların uygun platformlarda yapılması, yatırımların buraya yönelmesini sağlayacaktır.

Genel olarak yaptığınız ve yapmayı planladığınız hizmetlerinizden bahsedebilir misiniz? Sadece ilçe merkezi olarak değil bütün köyler ve bağlılarla birlikte genel bir hizmet panoraması verebilir misiniz?

Gelecek nesilleri yetiştirecek olan, bugünün çocukları yarının annelerinin eğitimi konusunda daha hassas davranmaktayız. Türkiye Cumhuriyetimizin kurucusu Mustafa Kemal ATATÜRK'ün "Eğitimdir ki bir milleti ya hür, bağımsız, şanlı, yüksek bir topluluk halinde yaşatır; ya da milleti esaret ve sefaletle terk eder." sözlerini şiar edinerek eğitim konusunu öncelikli konumuz olarak görüyoruz. Çeşitli ortamlarda sıklıkla eğitimin önemini ve önceliğini vurgulayarak bu bilinci uyandırmaya çalışıyoruz. Ayrıca ortaöğretime devam eden kız çocuklarımızın taşıma ücretlerinin devletimiz tarafından karşılanması sayesinde ortaöğretime devam oranı artacaktır. Ortaöğretime devam

konusunda erkek öğrenciler daha az problemlerle karşılaşmaktadırlar.

İl Özel İdaresi tarafından yapılan Kuruçay köyü kanalizasyon inşaatı ile 1000 kişilik fosseptik tesisi ve 10200 m kanalizasyon şebekesi tamamlanmış olacaktır. Gerçekleştirilen projeye nüfusu nispeten yüksek olan köylerimizden birinin altyapı sorunu çözülmüş olacaktır. Ancak özellikle kanalizasyon konusunda köylerin genel olarak eksikliği bulunmaktadır. Köylerimizin bir kısmı göç vermektedirken bir kısmında göç eden vatandaşlarımızın sayısı azdır. Göçü ve sonrasında meydana getirdiği sosyal ve ekonomik sorunları en aza indirebilmek için üretim toplumun gereklerini yerine getirmeliyiz. Muhtaç olan ailelere iş imkânı veya sosyal fayda sağlayacak işlerde ihtiyaç sahiplerinin istihdamının sağlanması, sorunun temelden çözülmesinde ve bölge halkının üretime dâhil ve teşvik edilmesinde önemli bir katkıda bulunulacağı kanaatindeyim. Tarımda ve hayvancılıkta yüksek standartlarda üretim yapmayı hedeflemeliyiz.

İlçe ulaşımı için daha kısa ve verimli olan eski yolun genişletilerek açılması hangi aşamada?

İlçemiz Eski Bayat Yoluna 22.06.2010 tarihinde 30 metre korige boru Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından alınmış ve yerleştirilmiş olup yine söz

konusu yol için 9280 m3 stabilize malzeme ve figüre işi 04.08.2009 tarihinde Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından tamamlanmıştır. Şuan kullanılmakta olan yola göre avantajı bulunan yolumuz asfalt için hazır hale getirilmiştir. Ancak asfaltlanması yönünde herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Son olarak Sayın Kaymakam Bayat'ın ileriki yıllarda nerede ve nasıl olacağını düşünüyor?

Bayat ilçemiz önümüzdeki dönemlerde kalkınmanın toplumun bütün dinamiklerinin gelişmesiyle oluşabileceği fikrinden yola çıkarak kamu, yerel, özel, sivil birlikteliğine dayalı, tüm yaş dilimlerini ve kesimlerini içine alan bütüncül bir yaklaşımla her anlamda standartları daha yüksek bir ilçe olacağına inanıyorum. İleriki yıllarda artan sulama imkanları ve ürün çeşitliliği artması sayesinde geçimlik üretim yapan üreticiler ticari ürün yetiştiren üreticilere dönüşecek, tarım sektörünün ekonomiye katkısı artacaktır. Ayrıca bu sayede sanayicilerimizi de yöremize çekerek zincirleme bir üretim süreci oluşturulacaktır. Bayatlı gençlerimizin günümüzü ve geleceği sağlıklı değerlendirecek kararları ve uygulamaları kendilerinin üretmelerini ve gerçekleştirmelerini, geleceklerinde söz sahibi olabilmelerini temenni ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAYAT BELEDİYE BAŞKANIMIZLA RÖPORTAJ

Başkanım kendinizi kısaca tanıtır mısınız?

10.07.1964 tarihinde Bayat'ta doğdum. İlk ve Orta eğitimimi Bayat'ta tamamladıktan sonra, Ankara Tapu Kadastro Meslek Lisesinden mezun oldum. Üniversite eğitimimi Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesinde tamamladım. Belediye Başkanlığı görevinden önce Çorum Kadastro Müdürü olarak görev yapmakta iken 2009 Mahalli seçimlerde Ak Parti den Belediye Başkanı adayı oldum, Allah nasip etti kazandım. Şu an Bayat Belediye Başkanlığını yürütmekteyim. Evli ve iki çocuk babasıyım.

Bayat ilçesini kısaca anlatabilir misiniz? İLÇENİN, DERİN BİR TARİHE SAHİP olduğunu biliyoruz. Bu doğrultuda ilçenin tarihi ve turistik yapısından bahsedebilir misiniz?

İlçemiz Bayat, Oğuzların 24 boyundan birisi olan Oğuz-Han'ın büyük oğlu Gün Han'ın Kayı'dan sonra ikinci oğlu olan Bayat'tan almaktadır.

Bayat: Hüdavent ve Tanrı anlamına gelir. Türkiye, Azerbaycan ve Türkistan Türklerinin ataları olan Oğuz yâda Türklerin ilini meydana getiren 24 boydan biri olup, kendilerini Türkmenlerin en soylusu sayarlar.

Bayat Boyu: Devleti ve Milleti Bol anlamına gelir. Bayat boyu Anadolu da Azerbaycan ve Türkmenistan' da yayılmıştır. Ananeleri gereği yerleştikleri birimlere diğer Oğuz boyları gibi kendi boylarının (Bayat Boyu) ismini vermişlerdir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde tutulan resmi defterlerde Kuzey ve Orta Anadolu'da 42 yerleşim biriminin Bayat adını taşıdığı

tespit edilmiştir. İlçemize bağlı Beydili köyü ve yakın çevremizdeki Dodurga, Salur, Kınık Büğdüz ve benzeri yerleşim birimlerinin adlarının da bu boyların yani 24 Oğuz Boyunun adlarını taşıdığı belirtilmektedir.

Divan-ı Lugat-ı Türk'de Bayat'ın Bay-at kök eklerinden oluştuğu; Bay: Zengin, At: Ünvan, Lakap anlamına geldiği belirtilmektedir. Yakut dili sözcüğünde Bayat'ın aynı ek ve kökten yapıldığı üzerinde durularak; Bay; Zengin ve Servet sahibi olan At; Ünvan Lakap anlamına geldiği ve Bayat'ın Bay-at'tan oluştuğu belirtilmektedir.

Kuruluşu: Bayat'ın kuruluş tarihini belirleyen yazılı bir belgeye şu ana kadar rastlanamamıştır. Ancak çevrede bilgisi ve manevi kişiliği ile halkın sevgi ve saygısını kazanmış; Hacı Bektaş Veli'nin yanında yetiştikten sonra Bayat halkını aydınlatmakla görevlendirilen Hasan ÇELEBİ'nin ilçemiz Dere Mahallesi'deki mezar taşında ölüm tarihinin Hicri: 900 Miladi: 1494 yılı olduğu tespit edilmiştir.

Fundalıklarla kaplı olduğu belirtilen ilçemiz Dere Mahallesi Kara Osman oğullarından Bahaddin adında bir oba reisinin ve ilçemiz Tepe Bayat Mahallesi'ne ise Ezgendi oğullarından İran-Horasanlı Kara-Bayatların Anadolu'ya göçü sırasında Hasan Ağanın reisi olduğu küçük bir oymağın ilk yerleşen olduğu Hasan ÇELEBİ'nin de Kara Osman oğullarından olduğu söylenmektedir.

1071 Malazgirt Zaferi ile Anadolu'nun Türkler tarafından fethi ile iskân edilişi 14. Yüzyılda Moğolların Maveraünnehir ve İran'ı fethetmeleri üzerine burada yaşanan Türk Bayat Boylarının Anadolu ve Suriye'ye göçleri ve Hasan ÇELEBİ'nin ölüm tarihinden hareketle Bayat'ın 1071-1450 yılları arasında kurulmuş olabileceği sonucuna varabiliriz.

Bayat'ın Bucak ve İlçe Oluşu: Birinci Dünya Savaşı sonrası, o yıllarda Çorum Sancağına bugün ise Çankırı'ya bağlı Alagöz'e nahiye (bucak) teşkilatını kurmakla görevlendirilen bir heyet Alagöz'e geçerken Bayat eşrafınca misafir edilirler. Bucak Teşkilatının Bayat'a kurulmasını ısrarla isterler ise de görevliler Alagöz'e giderler. Ancak bir süre sonra bizce bilinmeyen sebeplerden ve belki de Bayat eşrafının sıcak ilgisi ve ısrarlarına karşılık nahiye teşkilatı Alagöz'den Bayat'a taşınır. Cumhuriyet döneminde 40 yıl kadar Çorum'un İskilip İlçesi Alagöz Nahiyesi olarak anılan Bayat 01 NİSAN 1958 tarihinde İlçe Merkezi oldu.

İlçemizde turistik özelliğe sahip Deremahalle Emirbey camii, Tepebayat mahallesi Hatipoğlu camii, Hasan Çelebi türbesi, Kapaklı kaya kaya mezarları ile ilçemize bağlı Derekutuğun köyünde 6000 yıl öncesine ait bakır ve altın işleme maden ocakları mevcut olup kazı çalışmaları devam etmektedir.

İlçemizin önemli turizm merkezlerinden biride Kunduzlu Beldemizde bulunan Kuşcaçimen yaylası ve Kunduzlu yaylasıdır. Bu yaylalarımız zengin bitki çeşitliliği, bol oksijen ve yabancı hayvanları ile dikkat çekmeye devam ediyor. Bu bölgede yapılacak olan yayla turizmine yönelik yatırımlarla ülkemizde adından söz edilecek bir yer olacağı kanaatindeyim.

Genel olarak Bayat İlçesi'nde ne tür sorunlar var ve en önemli sorun nedir? Ne tür çözümler ve yatırımlar yapılıyor bahsedebilir misiniz?

Benim Kanaatim en önemli sorun ilçemizdeki mevcut potansiyelin yeterince değerlendirilmemesi. Bu potansiyelin değerlendirilememesi nedeniyle işsizlik ve köyden kente göç olgusu ortaya çıkıyor. Bayat nüfusu maalesef her yıl azalıyor. Göç olgusunun en temel sebebi de işsizlik.

İşsizlik sorununun giderilebilmesi için Belediyemizin atıl durumda bulunan arsalarından birine 600 m². büyüklüğünde bir kapalı alan yapılarak 150 kişinin çalışabileceği bir tekstil atölyesi ilçemize kazandırılmıştır.

Nitelikli işgücünün geliştirilmesi için Avrupa Birliği projelerinden Kadın Girişimciyi destekleme projesi onaylanmış olup, bu proje kapsamında 50 kadınıma tekstil, 20 kadınıma Türkmen Kilimi alanında kurs verilecektir.

İlçemiz önemli bir tarım ve hayvancılık potansiyeline sahip. Bilinçli tarım yapılmadığı için verimliliğimiz maalesef istenen düzeyde değil. Ürün desenimizi çeşitlendirmemiz gerekiyor. Bunun içinde Kızılırmak sulama suyu projesinin biran önce hayata geçirilerek sulu tarımın ilçemizde yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk' ün dediği gibi köylü milletin efendisidir. Zira yediğimiz her lokmada çiftçinin alınteri emeği vardır. Ancak bu payı çalışan üreten köylümüz hak ediyor. Köylümüz öyle bir durumdaki ekmeğini, yumurtasını, yoğurdunu bakkaldan marketten alır hale gelmiş. Bu mantaliteyi değiştirip köylümüzü, çiftçimizi yeniden üretken hale getirmemiz gerekiyor. Tarım ve gıda sektörünün gelecekte çok önemli bir konumda olacağı bugün kati bir şekilde anlaşılmıştır. Dünya nüfusunun hızla artması ve küresel kuraklık tehdidi tarım sektörünün önemini ortaya koymaktadır. Bu gerçekler ışığında bize düşen görevde tarıma ve hayvancılığa daha fazla önem vermek ve ilçemizi bu alanda geleceğe hazırlamaktır. Binaenaleyh ilçemiz bu potansiyeli nedeniyle yakın gelecekte daha stratejik bir öneme sahip olacaktır.

İlçemizin en büyük sorunlarından birisi de içme suyudur. İçme suyu şebekesinin çok eski olmasından dolayı sıkıntılar yaşanmaktadır. Bu sorunun giderilerek yeni bir şebekenin yapılması için İller Bankası nezdinde projesi yaptırılmış olup, inşaatının 2011 yılı yatırım programına alınması talep edilmiştir.

İlçemizde zengin içme suyu kaynakları olmasına rağmen bir içme suyu göleti bulunmadığından ilçe merkezinde ve köylerinde içme suyu sıkıntısı yaşanmaktadır. İlçe merkezi, Eskialibey ve Kunduzlu Beldeleri ile ilçemize bağlı 19 köyün içme suyu sorunu çözmek için Kunduzlu içme suyu barajının biran önce yapılması gerekmektedir. Kunduzlu içme suyu barajının yapılmasına dair Bayat Belediye Başkanlığı, Kunduzlu ve Eskialibey Belediye başkanlıklarınca gerekli meclis kararları alınarak DSİ V.nci Bölge Müdürlüğüne teslim edilmiştir.

Daha önceki yıllarda tamamlanan kanalizasyon ilçe merkezinden geçmekte olan Bayat Çayına akmakta, buda Bayat Çayı yatağını ve Kızılırmak havzasını kirletmekte idi. Bu sorunun çözümü için atıksu arıtmaya yönelik proje ile Çevre ve Orman Bakanlığına müracaat edilmiş olup, 2011 yılında bakanlığın katkılarıyla inşaatına başlanacaktır.

Göreve başladığımızda ilçemizdeki en büyük sorunlardan birinde; sosyal donatı alanlarının bulunmamasından dolayı gençlerimizin kahve köşelerinde zaman öldürdükleri, boş vakitlerini iyi değerlendiremedikleri tarafımızdan tespit edilmiştir. Bunun için İlçe merkezine 50*30 ebatlarında yap işlet devret yöntemiyle bir halı saha kazandırılmıştır. Halı sahanın etrafındaki atıl alanlar belediyemizce düzenlenerek halkımızın rahatça zaman geçirebileceği bir park, şelale, yürüyüş yolu ve kondisyon aletlerinin bulunduğu bir spor kompleksi kazandırılmıştır. Bayat Belediye Spor kulübü kurularak gençlerimizin sportif faaliyetlere katılması sağlanmıştır. Kapalı spor salonu yanında bulunan futbol sahası gençlik ve spor müdürlüğümüzce onararak futbol müsabakalarının yapılabileceği bir saha oluşturulmuştur. Valiliğimizin katkılarıyla futbol sahamızın yanına 500 kişilik bir türbün kazandırılmıştır.

İlçemizin eğitim düzeyinin düşük olması önemli problemlerden biri idi. Bu problemimizin çözümü için Bayat halkı tarafından yapılmış olan bir bina Milli Eğitim Bakanlığına verilerek Bayat Anadolu Lisesi ilçemize kazandırılmıştır. Bunun yanında Bayat Lisesi bahçesinde bulunan bir binanın Milli Eğitim Müdürlüğünce onarımı yapılarak ilçemize bir anaokulu kazandırılmıştır. Ortaöğretim öğrencilerinin kalabileceği yatılı bir yurdun olmaması da önemli eksikliklerden biri idi. Bu sorunun çözümü için milletvekillerimizin yoğun çaba ve gayretleriyle 200 öğrencilik ortaöğretim öğrenci yurdu programa alınmıştır. Arsa probleminde belediyemizce yapılan imar tadilatı neticesinde giderilmiştir.

İlçemizde yıllardır ihmal edilmiş olan yerlerden birisi de Bayat Çayı yatağıydı. Bu problemin çözümü için Dsi Belediye işbirliği ile taşkın korumaya yönelik 700 metre uzunluğunda istinat duvarı yapılmıştır. Yapılan istinat duvarı boyunca yeşil alan ve yürüyüş yolu inşaatı yapılmış ve halkımıza modern bir kentsel yaşam alanı kazandırılmıştır. Bayat çayı yatağında yapıla makinalı çalışma ile meskûn mahal içerisinde kalan alan temizlenmiş ve ilçemizin taşkınlara maruz kalmasının önüne geçilmiştir.

Bir ilçenin gelişmişliğinin en önemli unsurlarından birisinin de o yerleşim yerine ulaşım olduğu bilinen bir gerçektir. İlçemizin giriş yolu çok bozuk ve virazlarla dolu idi. Milletvekillerimizin girişimleri sonucu Karayollarınca yapılan duble yol çalışması ile ilçemizin bir önemli problemi daha giderilmiş oldu.

Genel olarak yaptığınız ve yapmayı planladığınız hizmetlerden bahsedebilir misiniz?

İlçemizde 25.000 m2 kilitli parke taşı alımı yapıp döşeme işlemi yapılmıştır. İlçemizin tüm mahallelerinde kilitli parke taşı döşenmeyen yer kalmaması en büyük hedeflerimizdendir.

İlçe terminali olarak kullanılan alan bakımsız ve kötü durumda olup gelişmekte olan ilçemize yakışmıyordu. Belediyemizce yapılan çevre düzenlemesi ve 2100 m2 lik kilit taşı döşeme işlemi yapılarak halkımıza daha çağdaş ve modern bir ortamda terminale kavuşması sağlanmıştır.

İlçe merkezinde kurulan sebze pazarı ve çevresinde yapılan düzenleme ile 1.650 m2 kilitli parke taşı döşemesi yapılmış olup, Halkımız toz ve çamurdan kurtarılmıştır. Sebze pazarının hemen bitişiğinde bulunan hayvan pazarının yeri yapılan imar düzenlemesi ile değiştirilmiş ve halkımızın sıhhi bir ortamda pazar ihtiyacını gidermesi sağlanmıştır.

Mevcut mezbahanenin dış ve iç dizaynı çalışmaları yapılarak modern ve hijyenik olarak yenilenmiş olup, 2011 yılı yatırım programında modern bir hayvan pazarı ve mezbahane yapımı planlanmaktadır.

İlçemizin henüz alt yapı itibarıyla asfalt ve taş yapımına uygun olmayan bir kısım yollarına stabilize dolgu malzemesi ve üzerine mekanik malzeme çekilerek iyileştirilmiştir.

Cumhuriyet meydanı ve Banka caddesinde refuj çalışmaları yapıldı. Kullanılmaz hale gelen Esnaf sitesi, Park Camii, Hasan Çelebi Camii tuvaletleri taban, duvar kaplamaları, tesisatlar ve tuvalet taşları yeniden yapılarak modern hale getirilmiştir.

Belediyemiz tarafından Kayabaşı Mahallesi'nde bulunan Bostancı Mezrası'nda mezarın ve bütün Bayat'ın tatlı su ihtiyacını karşılamak için 100 tonluk tatlı su deposu inşası tamamlandı. Pancarlık Mahallesi'ne 100 tonluk su deposu yapıldı. Yapılan su deposu ve 2000 metrelik su isale hattı ile Pancarlık mahallemizin su problemi büyük ölçüde çözülmüş oldu..

İlçemizdeki atıl halde duran belediye dükkânları tadilat yapılarak kullanılabilir hale getirilmiştir. Kurt dede Türbesi ve Asma tepesindeki türbe bakım ve onarımdan geçirilmiştir. Belediyemiz uhdesinde bulunan tüm binalarımızın onarımlarının yapılarak kullanılabilir bir hale getirilmesi hedeflenmektedir.

Tepebayat Mahallesi Sivrialan olarak bilinen tepe yere bayrak dikilerek bayrak tepe yapıldı ve çevresine dört bin adet fidan dikildi. İlçemiz ana cadde ve parklarına çok sayıda ıhlamur ağacı ve çeşitli türde fidanlar dikildi. Çocuk oyun

bahçeleri ve parklar halkımızın iyi hizmet alabilmesi için genel bir bakım ve onarımdan geçirildi.

Tüm mahallelerimizin çöpleri günlük olarak toplanmakta, ihtiyaç duyulduğunda çarşı ve mahalle arasındaki sokaklar itfaiye ile yıkanmaktadır. 60 adet çöp konteynırı alınarak çarşı merkezinde eskiyen konteynırlarla değiştirildi.

Belediyemize Renault Megan marka hizmet aracı, Ford transit 16+1 yolcu kapasiteli hizmet aracı, Mitsubishi marka çift kabin kamyonet ve mezhaba hizmetlerinde kullanılmak üzere et taşıma aracı alındı. İki (2) adet su basma kapasitesi olan su tankeri alındı. Belediyemiz hizmet binasında kullanılmak üzere 40 KW jeneratör alındı.

Her mahallede bir tanede bulunan anons ya da ilan duyurusu yapılması için kullanılan ses sistemi cihazlarının bakımı belediyemiz tarafından yapıldı.

Toprak Mahsulleri Ofisi 2009 yılı içerisinde alım yapmaya başladı. İlçemiz Toprak Mahsulleri Ofisi'ne kavuşmuştur. Çiftçimiz artık sıkıntı yaşamayacak. 2009 yılı içerisinde mahsul alımına başlandı her yıl devam etmektedir. Hizmetlerimiz tüm hızıyla sürüyor. Çalışmalarımıza ara vermeden halkımıza daha iyi hizmet etmek için mücadele ediyoruz.

Kum Ocağı'nın kurulduğu günden bu yana (20 yıldır) boşa akmakta olan mili belediye olarak görevi geldikleri günden itibaren Kum Ocağı'na bir mil havuzu oluşturduk, mil havuzunun kurulmasıyla boşa akan mili ekonomiye kazandırdık ve Belediyemiz bütçesine katkı sağladık. İlçenin kum ihtiyacını kendi kum ocağımızdan karşılar hale getirdik.

İlçemizin çeşitli mahallelerine dokuz (9) adet tatlı su çeşmesi yapıldı. Tahrip olmuş tatlı su çeşmeleri tadilat yapılarak halkımızın hizmetine sunuldu.

Altyapı çalışmalarımız hızla devam etmektedir. İlçemizin çeşitli mahallelerine 3.000 metre atık su (kanalizasyon) hattı döşendi.

Su hizmetlerimiz şebekemizin yetersiz olmasından dolayı devamlı arıza vermekte olup, arızalara anında müdahale edilerek halkımızın hizmetine sunulmaktadır. Yeni yerleşim yerlerine 4700 metre uzunluğunda su isale hattı döşendi.

İlçemiz esnafının ve hayırsever vatandaşlarımızın katkılarıyla her gün hazırlanan sıcak yemekler Ramazan ayı boyunca iftar vaktinde Bayat'ın bütün mahallelerinde Belediyemiz organizasyonunda ihtiyaç sahibi 250 vatandaşımıza dağıtıldı.

Son olarak ilçenin geleceği konusunda ne düşünüyorsunuz. Bayat'ın ileriki dönemde nerede ve nasıl olacağını düşünüyorsunuz?

Bayat ilçemiz tarım, hayvancılık ve yayla turizmi konusunda önemli bir potansiyele sahiptir. Kunduzlu içme suyu barajının ve Kızılırmak sulama suyu projesinin devreye girmesinden sonra sulanabilir arazi miktarı artacak, ilçemizin içme suyu problemi sona erecektir. İlçemizde sulu tarıma geçilmesi ile birlikte şu an devam etmekte olan çeltik üretimi dahada artacak ve ürün çeşitliliği gelişecektir. Bu tarım ve hayvancılıktaki geliri de artıracaktır. Tarım ve gıda sektörünün geleceğin sektörü olduğu düşünüldüğünde ilçenin geleceğinin ne kadar parlak olacağını göstergesidir. Gelişimde diğer önemli bir unsurda ulaşım. İlçemizin giriş yolunun duble yol olarak yapılması sonucunda ilçemize ulaşım daha kolay olacak ve ilçemizin gelişiminin hızlanacağı kanaatindeyim. İstihdama yönelik yapılan yatırımlar ve nitelikli işgücünün artmasına yönelik uygulanmakta olan Avrupa birliği projesi ile ilçemizdeki işsizliğin kısmen giderileceği ve göçün önleneceği düşünülmektedir. İlçemiz bütün bu unsurları bir arada düşündüğümüzde daha yaşanılabilir, Avrupa standartlarına uygun, modern, halkıyla devleti bütünleşmiş bir ilçe haline gelecektir.

TEPEBAYAT HATİPOĞLU CAMİİ

(ESKİ CAMİİ) :YAPILIŞ : 1218

İlçemiz Tepebayat Mahallesinde bulunan Hatipoğlu Camii (Eski Camii) 1218 yılında yapılmıştır. Bayat'ın en eski camilerinden biri olan Hatipoğlu Camii giriş kısmında bulunan kapısındaki tarihi dokular ve tavan kısmındaki süslemeler ile dikkat çekmektedir. Hatipoğlu Camisindeki tavan süslemelerinin Emirbey Camisindeki tavan süslemeleri ile aynı özellikleri taşıması iki caminin de ilçemizin en eski yapıları olduğunu açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Emirbey Camii Tavan
Süslemesi

Hatipoğlu Camii Tavan
Süslemesi

Hatipoğlu Camii
Giriş Kapısı

ÇORUM'UN ŞAİR RUHLU MUHTARI İLE

BİR SÖYLEŞİ

Merkez Osmaniye Köyü Muhtarı Metin Demirci'yi muhtarlar toplantısında konuşurken görmüştüm. Ciddi ve öz konuşuyordu. İlgimi çekti. Ben bu muhtarla bir söyleşi yapmalıyım diye aklıma koydum. Araştırdım Metin Demirci entelektüel bir adam. Yazar ve şairliği var. Telefonunu buldum. Niyetim özel idaredeki yerime davet etmek veya bizzat onun yerine gitmekti. Telefonda konuyu izah ettim. Nezaket gösterip kendisi teşrif ettiler.

Metin bey epeyce uzun sakalıyla sevecen birisi... Yüz kilodan fazla gösteriyor. Bir yetmiş beşten fazla boyu bu kiloyu bir miktar saklıyor. Sabırsızlanıyorum ve soruyorum soruları;

Metin bey kendinizi tanıtır mısınız?

Evet, tanıtayım. 1951'de Çorum Merkez Osmaniye Köyünde doğdum. İlkokulu köyde okudum. 1971' yılında Çorum Öğretmen Okulunu bitirdim. Öğretmenliğe Şiran'da başladım. Üç yıl oralarda öğretmenlik yaptım. Sonra Çorum'un köylerinde çalıştım. Merkez Eşencay, Sungurlu Ortakışla, Çorum Sarayözü, Merkez Osmaniye köyünde (kendi köyümde) öğretmenliğe devam ettim. Bu arada ön lisansımı tamamladım. Çorum şehir merkezinde on yıl çalıştım. 1996 ' da emekli oldum. Ardı ardına iki dönemdir seçim kazandım. Hali hazırda Çorum Merkez Osmaniye Köyü Muhtarıyım. Aşkın (e) Hali Edebiyat Dergisinin editörüyüm.

Köyünüzden bahseder misiniz? Köy halkının geçim kaynakları nelerdir ve köylünün ekonomik durumu Nasıl?

Köyümüz Çorum'un kuzeyinde, Çorum'a on beş kilometre uzaklıktadır. Çorum-Osmancık yolu üzerindedir. Kafkas göçmenidir. Mazisi 150 yılı geçmez. Birkaç köyün arasında kalan bir boşluğa konaklatılmıştır. Fakat yerleşim alanı yönünden havadar ve güzel bir görünüme sahiptir. İki bin dönümlük bir arazisi var... İlk yerleşimde Osmaniye köyü kırk hane ve iki yüze yakın nüfusa sahipken geçim darlığından dolayı köy boşaldı...1960 yıllarında başlayan göç kısa zamanda ciddi bir hal aldı. İnsanların az bir kısım yurt dışına, diğer çoğunluk Çorum merkeze olmak üzere Ankara ve İstanbul gibi yerlere göç etti. Köyde 1980'li yıllarda yirmi hane kalmıştı ama bu hanelerdeki nüfus ihtiyarlarla birlikte birkaç gençten ibaretti.

Ancak 2000 yılından itibaren köye geri dönüş başladı. Şu anda on sekiz hane yeniden ev yaptı. İki hane babasının evini tamir etti. Yedi hane de köye yeniden ev yapıp taşındı. Hala da dönüş devam etmekte ve köy hızla kalabalıklaşmaktadır. Ancak bir farkla ki köyden geçimini sağlayan nüfus azdır. Köy halkının büyük kısmı ya Çorum'da bir iş yerinde çalışmakta ya da emekli... Bir de Çorum'da serbest meslek icra eden müteahhit, emlakçi ve benzeri kimseler var. Bunlar köyün şehre yakınlığından yararlanıyorlar. Yazın köyde duruyorlar ya da hafta sonlarını köyde geçiriyorlar. Emeklilerden doğrudan köye taşınanlar var. Ayrıca köyün

arazilerini eken, büyükçe çiftçiler de var. Köyümüzde 200.300.500 dönüm araziye sahip kimseler mevcuttur. Diğer yanda emekli kimseler tarlalarını başkalarına ektiriyorlar. Arazi genellikle buğday, arpa, ayçiçeği, fiğ ve benzeri tahılların ziraatıyla değerlendiriliyor. Geçim doğrudan çiftçiliğe bağlı değil.

Köyde büyükbaş hayvancılık yapan bir hane var. Köyümüzde artık koyun ve tiftik keçisi sürülerine rastlanmıyor. Arıcılık yeni bir gelir kaynağı olarak geliyor. On hanede 250' ye yakın arılı kovan var. Bozkırlardaki kekik ve diğer çiçekler köyümüzün balına özel bir değer katıyor.

Arıcılarla bu yıl boş tarlalara korunga ekme kararı aldık. Bu yıldan itibaren köyümüzde yabancı korungalarla birlikte fenni korungalar da boy gösterecek ve balda kalite artacaktır. Bu arada şunu da hatırlatayım: Köylümüz ağaç dikmeyi ve ağaç yetiştirmeyi çok seviyor. Yeteri kadar su olmadığı halde bu ağaç sevgisi köyü yemyeşil hale getirdi. Köyün karşı yamaçlarını birkaç kez ağaçlandırdık ama yangınların azizliğine uğradık. Öyle de olsa bu işten vazgeçmiş değiliz. Bir de ceviz dikimi önem kazanmıştır köyümüzde.

■ Köyünüzün, başlıca sorunları nelerdir?

Köyümüzün çözülemeyecek fazlaca bir sorunu yoktur. En büyük sorunumuz köyümüzün karşı yamaçlarını ağaçlandırmak... Bununla ilgili sadece bir tahsis sorunumuz var. Tahsis meselesini halleder halletmez ağaçlandırmaya başlayacağız. Özel İdare Sekreteri ve Özel İdare Çevre Koruma ve Kontrol Müdürü sağ olsunlar o bölgeyi ağaçlandırmada yardımcı olacaklarına söz verdiler. Bu konuda Özel İdare Çevre Koruma ve Kontrol Müdürü Osman beye ilgisinden dolayı teşekkür ederiz. İnşallah başka köylerde yaptığı gibi bizim köyü de ağaçlandırır ve köylümüz bu hayırlı işe sebep olanlara duacı olur.

Köyümüzün içme suyu sorunundan bahsedebiliriz. Vatandaş içme suyunu ektiği birkaç fide sebze kullanıyor ve susuz kalıyor. Bahçe meselesini yasaklayalım dedik ama bunu gerçekleştirmek kolay değil. İhtiyar heyetinin vatandaşın kapısının önüne diktiği üç beş fideyi sökmesi, birçok rahatsızlığa ve köyün huzurunun kaçmasına sebep olmaktadır. Adamın derdi domates patates yetiştirmek değil bir şeylerle oylanmak. Şehrin gürültüsünden betonundan kaçıp köyde toprağa dokunmak... İhtiyar heyeti gidip o basit imkânı da elinden alırsa vatandaş neden köye ilgi duysun ki? Şehirde yaşayan herkes Antalyalara tatile gidemiyor, köyünde dinleniyor. Köylerine (nostaljik) özlemleri bu insanları bir tas su yüzünden rahatsız etmek köyün geleceği için hayırlı olmaz diye düşünüyorum.

Su sorununu köyü yeşillendirmek ve insanların sularını çoğaltarak gidermekle mümkündür. Almanya'da çalışan bir emeklimiz sayesinde yedi kilometre uzunluktaki bir mesafeden borularla köyümüze içme suyu getirdik. Geçen yıl bir km'sini Özel İdare, 1,5 km'sini ilgili Almancı ile iş birliği yapıp su hattının borularını değiştirdik. 2010 yılında ise bu hattın geri kalan 3,5 km'lik kısmını Özel İdare ihale yoluyla müteahhite değiştirdi. Osmaniye Köyü halkı Özel İdarenin bu yardımına minnettardır. Su işlerinde, özellikle Sayın Bülent KANKURDAN'a, Genel sekreter Yakup KELEŞ beye teşekkür ederiz. Ayrıca canı gönülden çalışan kepçe operatörleri Ferudun ve Yahya beylerin de gayretlerini unutmuyoruz.

Minnettarlık hususunda köyümüzün iç yollarını kumlatan İl Özel idaresine ve ilgili Müdür Fatih Bey'e ve ekibine teşekkürü borç biliyorum. Greydercisinden kamyoncusuna tüm çalışanlar sağ olsunlar. Tabii ki bu çalışmalarını yönlendiren idarecilere, Genel sekreter Yakup Bey'e özellikle müteşekkirimiz.

Ben ikinci dönemdir muhtarım. Geçen dönemde sağ olsun İl genel Meclis başkanı Ahmet Uysal Bey vardı. Onun Özel idare yardımlarının köylere ulaştırılmasındaki gayreti takdire şayandır. Hiç erinmeyen bir adam Ahmet Uysal Bey... Sadece bizim köyle ilgili değil bu söylediklerim. Tüm köylüler ve muhtarlar üzüldü onun görevinden ayrılmasına. Ayırım kayırım yapmadan köylerin işlerine koşan biriydi.

Köyümüzün 600 m' lik bir köy içi asfaltı var. Bu yolun ya yeniden asfaltlanması ya da tamirata gerekmektedir. Bu bizim için

önemli bir sorun. Köyü tam ortasından bölen kısa bir yol bu asfalt... Bu asfalt köyü kışın çamurdan yazın da tozdan kurtarıyor. İnşallah bu kısa yolu özel İdare köylü iş birliğiyle düzgün bir tamirata tabi tutacağız.

Bir diğer sorun şu; Köylümüzün imkânlarıyla bir "Kültür Evi" yaptık. Kültür evimiz büyükçe bir konferans ve faaliyet salonu ile muhtarlık ve diğer işler için (bilgisayar odası, kitaplık) kullanabileceğimiz geniş bir odadan ibaret bir yapıdır. Bu binayı bitiremedik. Çatıyı kapattık ama daha pek çok noksanı var. Pencereler takılacak. Tavan alçıpanlanacak. Sıva yapılacak. Yerlere karo döşenecek. Badana boya gerekiyor. Elektrik su tesisatı ve çevre düzenlemesi yapmak lazım... Açıkçası Özel idareden bir miktar yardım bekliyoruz.

Biz bu binayı sadece köy konağı adıyla yapılan binalardan farklı bir tarzda gerçekleştirdik. Özellikle büyükçe bir salon tasarladık. Bu salonda yeri geldiğinde insanlar ziyafetler verecek. Mevlitler okunacak. Düğün salonu olarak kullanılacak. Konferanslar verilebilecek. Şiir şölenleri, bal ürünleri tanıtımları, tarihi ve kültürel mirasın toplandığı merkez olacak. Değişik konularda slayt ve ışık gösterileri çalışmalarında bu binadan yararlanılacak. Tanışma günleri bu bina sayesinde daha güzel organize edilebilecek. Bu binanın avlusunda voleybol ve basket sahası oluşturup gençlerin voleybol ve basketbol ve maçlarıyla kaynaşmaları sağlanacak. Bu arada dedelerimizin oynadıkları yarışmaya dayalı sportif faaliyetlerinin canlandırılmasına bu bina imkân olacak. Biz biliyoruz ki dedelerimiz işlerini bitirdiklerinde köyün en geniş yeri olan buraya toplanırlar, taş atma, kütük atma, Adakav kolh, adakavış gibi oyunlar oynuyorlardı. Biz unutulmaya yüz tutmuş bu oyun ve eğlenceleri yeniden canlandırmak istiyoruz Kültür Evinin çevresinde. Unutulmuş Çerkezlere has yiyecekleri yeniden gün yüzüne çıkarıp topluma kazandırmaya gayret edeceğiz inşallah.

Sayın valimiz köyümüze uğradığında köyünüz ve caminiz, imam lojmanınız çok güzel olmuş, keşke bir de minareniz olsaydı demişti. Biz bu yıl hayırseverlerin yardımlarıyla camimize bir minare yaptırдық. Köyümüz artık minaresiyle daha güzel. Bir de şerefesini ışıklandırdık ki uzaktan köyümüz geceleri de bir başka güzel görünüyor.

Çorum İl Özel İdaresinin Çorum'un tüm köylere ihtiyaçlarının öncelik sırasına göre adil bir şekilde vermiş olduğu hizmetlerle ilgili düşünceleriniz nelerdir?

Evet. Bu konuda İl Özel İdaresi gerçekten adil bir tutum sergilemektedir. Bazı işler vardır ki bu işler büyük paralar ve projeler gerektirir. Mesela bir köye yapılan büyükçe bir sulama göleti bizim köy gibi bir yere yapılan tüm hizmetlere karşılık gelir. Özel idare bazen bir köyün içme suyu, kanalizasyon, köy yolu gibi hizmetleri gerçekleştirip üstüne de proje gereği o köyü bir göletle taçlandırdığında bu durum bazı muhtarlara adaletsizlik gibi görünebiliyor. Ya da köy grup yolunun yapılmasının gerekliliğinden dolayı köy içi kumlamasına

el atlamıyor. Bir sonraki döneme bırakılıyor. Böyle durumlarda muhtarlar neden başka köylerin köy içi kumlandı da benim köyümün içi kumlanmadı gibi dert yanmalarda bulunuyorlar. Ben böyle dertlenenlerin daha sonra mahcup olduklarını gördüm. Her yere her hizmet bir anda götürülemez ki. Bu işler plan program ve para ile ilgilidir.

Sağ olsun ayırım kayırım yapmadan İl Özel idaresi öncelikle içme suyu, kanalizasyon, yol gibi sorunların birçoğunu halletti ve bu konuda maşallah çok güzel çalışılıyor. Toplantılarda bu durum muhtarlara izah ediliyor. Öncelik su, yol, kanalizasyon sonra diğerleri deniyor hep. Bizim çevrede ayırım yapılmadan köylerin içme suyu yol, kanalizasyon gibi öncelikli hizmetler gerçekleştirildi.

Mesela: Köy hizmetlerince bir türlü yapılmayan Harmancık Yeşildere grup yolu İl özel idaresi tarafından asfaltlandı. Hakeza yine aynı durumdaki Soğuksu köyü yolu asfaltlandı. Harmancık Köyü İl Özel idaresi sayesinde su deposuna ve içme suyu şebekesine kavuştu. Beş kmlik bir mesafeden Harmancık'a içme suyu getirildi. Köy içinden ana asfalt geçtiğinden köyün içi de bir bakıma asfaltlandı. Kanalizasyon yapıldı Harmancığa. Şu anda Harmancık içme suyu, kanalizasyon, su şebekesi ve su deposu hizmeti ve yol hizmeti aldı. Benim köye su deposu yapıldı. Su motoru alındı. Köyün içi kumlandı. Daha önce köye getirilmiş olan içme suyu hattının boruları yenilendi. Köy imam evinin yapımında yardımda bulunuldu.

Öte taraftan Eymir köyünde Kırkdilim'de, Feruz köyünde içme suyu, kanalizasyon, yol hizmetleri gerçekleştirildi. Akçakaya köyünün su sorunu daha önceden halledilmişti. Yol tamir edildi. Kanalizasyon yapıldı. Sarmaşa'nın kanalizasyonu var. Eski su deposu yenisi ile değiştirildi. Efendim Sarmaşanın zaten yol sorunu yok çünkü Çorum Osmancık ana yolu köyün içinden geçiyor.

Ekstradan ben bazı işler için kepçe ve kamyon gibi araçlardan yararlandım ama bu ya birkaç saatliğine ya da bir günlüğüne. Onu da sağ olsunlar"al senin emrinde bu vasıtalar" diye vermiyorlar. Dilekçeyle derdini izah edip resmiyete döneceksin. Boş vasıta varsa o zaman alabiliyorsun.

Evet, saatlik vasıta, greyder, dozer, kepçe kamyon yardımlarında bir sıralama yok çünkü bunlar acil işlerdir. Plan, proje ve sıralamaya gelmez. Köyün suyu patlamış köy susuz kalmış. Muhtar dilekçeyle gelmiş köyümde bir yer kazılıp suyu tamir etmek gerekiyor, acele bana bir kepçe diyor. Bu durumda herhalde "sen git biz senin işini sıraya koyuyoruz, sıran gelince göndereceğiz" denmez. Denmedi de şimdiye kadar. Hazır kepçe varsa hemen hizmete gönderildi. Yoksa yarın sabah erken gel gönderelim dendi. Muhtarın birisi ertesi gün erkenden özel idarenin kapısında bekliyor ve ona da söz verildiği için kepçeyi erken gelen muhtar alıyor götürüyor. Diğer muhtar da işini gücünü görüyor ve saat onda Özel idareye uğruyor. Özel idare mecburiyetten ona ertesi güne yeniden gün veriyor. Muhtar da iş güç dolayısıyla uğrayamıyor. Sonra da toplantılarda şikâyetleşiyor;" benim köyüme yıllardır ne bir kepçe ne bir greyder uğradı" diye. Ayrıca biraz da oy kaygısıyla adaletsizlikten falan bahsediliyor olabilir.

Şimdiye kadar haksızlığa hak demedim. Allah bin kere razı olsun İl Genel Özel İdaresi genel Sekreteri Yakup Beyden, İl meclisinden, köye hizmet götürme birliğinden, tüm bölüm müdürlerinden özellikle Bülent KANKURDAN beyefendiden, tüm diğer çalışanlardan.

Bu arada İl özel İdaresinin gerçekleştirdiği bir güzel faaliyetten bahsetmeden geçemeyeceğim. İl özel idaresi köyleri ağaçlandırma birimi kurdu. Bu birim yaz sezonu çalışıp kış sezonunda boş kalan asfaltçı, yol işçileri gibi elemanlarını organize ediyor ve köy muhtarları ile işbirliği yapıp köylere ağaç diyor. Ne güzel bir faaliyet... Özel teşekkürlerimi ifade ediyorum.

Hiç mi beğenmediğin yanı yok Özel idarenin diyeceklerine, peşinen evet yok diyeceğim; çünkü ben güzel ve hayırlı işlerde bardağın dolu tarafına bakarım. Ötesi bana gerekmez. Pek çok insan "neden bardak silme dolu değil" diye eleştiriyor. Bence bardak bir santim boş diye eleştirmek insafa sığmaz. Ayrıca bu işlerde siyasi tavırlarla hakkı saklayanlar da olacaktır ki bunlar önemsiz şeylerdir.

Metin Bey, sizin köy muhtarı olmanızın yanında renkli bir kişiliğiniz var. Şairsiniz. Dahası edebiyatçısınız. Bu yanınızdan biraz bahseder misiniz? Bir kaç şiirinizi bizimle paylaşır mısınız?

Evet bahsedeyim. İki tane basılmış şiir kitabım var. Basılmayı bekleyen epeyce "denemem" mevcut. Bir de fikir sahasında bana göre çok önemli bir kitap hazırladım. İnşallah yakında piyasa çıkacak.1983'ten beri fiili olarak edebiyatın içindeyim. O sıralar Ankara'da çıkan " Aylık Dergi"de 1989'a kadar yazdım. Aylık Dergi' 1989'da kapandı. İstanbul'da "Bu Meydan" adlı dergide yazdım. O kapandı "Hüner"de devam ettim. Daha sonraları Kardelen, Kırığı ve benzeri dergilerde şiirlerim ve yazılarım çıktı. Çorum'da Kilim, Çorumlu 2000 gibi dergilerde de boy gösterdik. Beş yıldan beri de kendi dergimizi yani "Aşkın (e) Hali Edebiyat Dergisini" çıkarıyorum. Aşkın (e) Hali Edebiyat Dergisinin yazı işleri müdürlüğü yapmaktayım. Kenan Yaşar hem derginin imtiyaz sahibi hem de önemli yazarlarından birisidir. Kenan Bey sağ olsun dergiyi ayrıca finanse etmektedir. Beş yılda on kişiye yakın iyi edebiyatçı yetiştirdik. Yirmi sayı çıkardık. Çorum' da üç edebiyat gecesi düzenledik. Hala dergimiz çıkmaya devam ediyor. Ben yazmayı, okumayı, bir de ağaç dikmeyi seviyorum. Elbette birkaç şiirimi sizinle paylaşmak isterim. Mesela "Sevmek " şiirimi sizlerle paylaşayım. "Sevmek" adlı şiirim şöyle;

SEVMEK

Anladım uzun geceler kıştan değil yaştan imiş
Döne döne gider imiş yıllar meçhule
Dağlar aldatmış gülde bülbülde
Sevmeyinen eskir imiş gönüller de

El ele diz dize göz göze yüz yüze
Gelen gidince giden gelince aynı yere
Diyeceğim o ki tüm Ceylan gözlü hürler
Sevgilimin yüzüyle yüzlensinler güzelce

Yol yol olmuş yanakları yağmurdan
Dudakları çatlamış toprak gibi
Ne olmuş yani eskimişse elbisesi sevgilinin
Bir terzi ki ol der oldurur astarın yüzün hemen
Yaz pembe güz pembe toz pembe derken
Yine her şey olur
Yine sevmek kalır sevmeye neden "

Bu şiir elli yaşından sonra geceleri uyuma zorluğu çekmeye başladığım bir zamanda, duygularımı yansıtan bir form yapı olarak ortaya çıktı.

İnsan hayat tarafından ayartıldığını hissettiğinde kendi kendini teselli eder. Sevgilinin yıllar önceki hali gelir insanın aklına. Bir şimdi bakar sevgilisinin yüzüne bir de yıllar öncesi halinden kalan kısmına. O güzelim yüz yağmurdan dolayı yamaçtaki tarlanın durumuna dönmüş. Yol yol olmuş gözyaşından üzüntüden sıkıntıdan.

Bu durumda kendini teselli etmesin de ne yapsın şair? Gün olur her gelen gider her giden geri gelir bir araya toplanır. Ahir hayat başlar. Sevgilinin yüzünü yaratıcı eskisi gibi güzelleştirir. Yeni bir hayatta yeniden yine her şey olur, yine sevmek kalır sevmeye neden der çıkar için içinden.

Şiir açıklanmaz ama ben sırlara birazcık dokunuverdim. Kusura bakmayın. Bir şiirim de şöyle:

NE ÇOK SEN VARMIŞ SENDEN SONRA

Aydınlığım karanlıktan yansır benim
Sen yoksan ben ne kulum ne de sultan
Sensiz sevdamin her yanı muhal
Hani şu geceyle gündüz gibi
Hani şu gözlerinle gözlerim gibi

Dostlar yanında hepten haklı olunmaz
Bir pay yanlış ol bir pay da sakla bağrında
Yoksa kuşu uçmuş bir avuçsun
Hani şu kurbansız geçen bayram gibi
Hani şu aşkınla aşkım gibi

Yalnızlık ancak dostlarla mümkündür
Nesine gerek kendine yetmeyene başkası
Oysa ne çok sen varmış senden sonra
Hani yeni rüzgârlar edinen bahar gibi
Hani şu birlikte çoğaldığımız yarınlar gibi

Metin bey vermiş olduğunuz bilgiler ve şiirler için teşekkür ederiz.

Ben teşekkür ederim.

Hitit Barajı

(M.Ö. 1240)

Alaca Höyük'teki söz konusu baraj, Hitit Döneminin en faal krallarından Tuthaliya (IV) tarafından yaptırılmıştır. Bu kralın döneminde Anadolu'da çok büyük bir kuraklık olmuştu(M.Ö.1200)Kuraklık yılı, Kral Mısır Ülkesinden (Mızri) 5 gemi buğday getirtmişti. Bu Kralın ertesi sene, Orta Anadolu genelinde 11 ya da 13 adet baraj yaptırdığı Hitit Çivi yazılı tabletlerinden bilinmektedir. Bu barajlar, insan gücüyle kazma kürekle yapıldığından, boyutları günümüz barajlarından daha küçük, gölet ölçeğindedir. Bu barajların büyük bir kısmı ya yok olmuş ya da izleri kalmamıştı. Çünkü hemen hemen hepsinin su kaynakları olan nehir ya da dereler kurumuştur.

Alaca Höyük Hitit Barajında ise, barajı besleyen su gövdenin içerisinde ve haznenin birkaç yerinden kaynamaktaydı. Bu kaynama, yıllar boyu hiç eksilmemiş, günümüzde de aynı şekilde devam etmektedir. Bu sebeple, yöre halkı (Alacahöyük'lüler) küçük ve büyük baş hayvanlarını burada yıllar boyu sulamışlardır. Bu sulama sonucunda hayvanların burada bıraktıkları artıklar uzun seneler içinde gübreleşerek birikmiştir.

1935 yılından bu yana varlığı bilinen Alaca Hitit Barajının 2002 yılında oldukça sağlam bir şekilde bulunan kil ve moloz karışımı Hitit baraj bendi keşfedildi. Çalışmaların yoğunlaştırıldığı baraj, 2002'de 50 metrelik bölümü, 2003 yılında da 80 metrelik bölümü kazılarak ortaya çıkarıldı. Kazı çalışmalarından önce bataklık konumundaki alanda 2.5 milyon metreküp balçık taşınarak, M.Ö 1200'lere ait Hitit barajı ortaya çıkarıldı. Barajın açığa çıkartılan kısmında iki kanal, bir havuz ve üç heykel bulunmuştur.

2007 yılında da Hitit Barajında temizlik çalışmaları devam etmiş, küçük onarımlarda yapılmıştır.

Ayrıca barajın, suyunun çıktığı kaynaklarından biri olan alanda, bir temizlik çalışması yapıldı ve bu alanda suyun konglomera cinsi bir kayacın içinden çıktığı anlaşıldı. Devam eden temizlik çalışmaları neticesinde, ana kayayla çevrelenen barajın havzasında su taşkınlarını önlemek için kayaların üzeri taşlarla örüldüğü de anlaşılmıştır. Açığa çıkartılan bu duvarın 2007 yılında da devamı bulunmuştur.. 15 metre genişlik, 135 metre uzunluğa sahip baraj, su tutmaya başlayarak çevre insanına hizmet etmeye devam ediyor. Kazılar sırasında başka önemli buluntular da elde edildi. Bugüne kadar bulunmuş Hititlere ait en büyük oda yapısı, kazılar sonucu gün ışığına çıkarıldı. Uzunluğu 17 metre genişliği 14 metre olan yapı, büyük olasılıkla tahıl deposu olarak kullanılıyordu.

TOPRAK - SU

Dünya okyanusları, insanoğluna sınırsız gözükmüşken, herhangi bir işlem gerektirmeksizin kullanılabilir olan tatlı su kaynakları sınırlı olmakta ve süreklilik arz eden bir azalış trendini takip etmektedir. Bir taraftan her yıl yaklaşık 90 milyon artış gösteren dünya nüfusunun gıda ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik sulu arazilerin genişletilmesi gereksinimi ve artan kentsel istemler, diğer taraftan artış gösteren sanayileşme ve sanayileşmeye bağlı endüstriyel amaçlı tatlı su kullanımı ihtiyacı ve buna bağlı olarak sanayi kaynaklı su kirliliği, geri dönüşümsüz su kullanımını arttırmakla kalmayıp, mevcut tatlı su rezervlerinin giderek azalmasına ve gelecekte ciddi boyutlarda bir su kıtlığı ile karşı karşıya kalınmasına neden olacaktır.

Atmosferdeki karbondioksit miktarının artışı ile ifade edilen sera etkisine bağlı olarak ortaya çıkan küresel ısınma, suyun küresel dağılımında, ısının ve yağışların artması yönünde olmakla beraber, yağışların düzeni değişeceğinden bazı bölgeler şimdiki miktarlardan çok daha fazla yada aşırı ölçülerde yağış alırken, diğer bölgelerin yağış miktarlarında ciddi boyutlarda düşüşlerin olabileceği ve zaten su yetmezliği yaşayan bu ülkelerin süresiz bir su kıtlığı dönemine gireceği tahmin edilmektedir. Belirtilen ıslaklık veya kuraklık olasılıklarının tarımsal üretime olumsuz etkisinin azaltılması, ancak yeni mühendislik çözümlerinin arayışı ve geliştirilmesi ile mümkün olacaktır. Suyun doğru ve verimli kullanılması kaçınılmaz hale gelmiştir. Böyle bir girişten sonra bu bölümde yaşamsal kaynaklar olan toprak ve suyun tanımı, toprak bitki su ilişkilerine değineceğim.

TOPRAK

Toprak, genel anlamda ayrışma uğramış ve parçalanmış olan yerkabuğunun Fiziksel, kimyasal ve biyolojik olaylar sonucu meydana gelen dış tabakasıdır. Bir yerdeki toprak, oradaki toprak yapan etmenlerle (ana kaya, bitki örtüsü, topoğrafya, iklim ve zaman) denge halindedir.

Toprağın bileşimi

Toprak, organik ve mineral parçacıkların belli bir yapı içerisinde düzenlendiği, bitki gelişmesini etkileyen su, hava ve besin maddesi içeren, karmaşık bir kütledir. Topraktaki mineral parçacıklar, kayaların aşınması ve taşınması ile oluşmaktadır. Minerallerin büyük bölümü, silikatlardan ve bunun potasyum, kalsiyum ve fosfor tuzlarından meydana gelmişlerdir. Organik madde, bitki ve hayvan kalıntılarında oluşur. Toprak içinde katı-sıvı ve gaz fazları vardır. Su ve hava toprak tanecikleri arasındaki boşlukta tutulurlar. Toprak tanecikleri ise, katı fazı oluşturur.

Bünye

Toprağı meydana getiren taneciklerinin irilik dağılımları olarak tanımlanır. Taneciklerin iriliği, küresel çaplarının uzunlukları ile belirlenir. Toprak bünyesinin sınıflandırılmasında yaygın olarak Amerika Birleşik Devletleri Tarım Bakanlığı tarafından geliştirilen yöntem kullanılmaktadır. Buna göre, bünye, toprak içerisinde bulunan kum, silt ve kil yüzdelerine göre sınıflandırılır. Taneciklerden 1.0 mm'den büyükler kaba kum (CS), 0.05-1.0 mm arasında olanlar kum (S), 0.002-0.05 mm arasında olanlar silt (Si) ve 0.002'den küçük olanlar ise kil (C) diye adlandırılırlar.

Toprak yapısı

Toprağı oluşturan taneciklerin düzeni olarak tanımlanır. Toprak yapısı, toprağın verimliliği üzerinde oldukça önemli bir etken olarak bilinmektedir. Bitkinin kolayca kök salması, su alma hızının yüksekliği, suyun toprak içindeki devinimi toprak taşınımına dayanıklılık gibi özellikler, tümüyle toprak yapısıyla ilgilidir.

Özgül ağırlık

Boyutsuz bir kavramdır. Belli hacimdeki kuru toprak zerrelere ağırlığının, aynı hacimde ve +40C'deki suyun ağırlığına oranıdır. Özgül ağırlığı, yalnızca toprağın katı fazı ilgilendirir.

Hacim ağırlığı

Birim hacimdeki (boşluklar dahil) kuru toprağın ağırlığı olarak tanımlanır. O nedenle her zaman hacim ağırlığı, özgül ağırlıktan daha küçüktür. Sulama uygulamalarında verilecek su miktarının bilinmesi için gereklidir.

Porozite

Her hangi bir toprak örneğinde toplam boşluk (gözenek) hacminin, örneğin hacmine oranı diye tanımlanır. Toprakların hacim ağırlıkları, poroziteye bağlı olarak değişir.

SU

Su insan, hayvan ve bitkilerin gelişmesinde çok önemli bir etkidir. Tüm canlı organizmalarda hayatsal faaliyetler ancak suyun mevcudiyeti ile mümkündür. Bir bitki dokusunda % 85-95 oranında su bulunmaktadır. Suyun bitki açısından önemi aşağıda sıralanan maddeler ile açıklanabilir:

- a) Su, içinde bütün biyokimyasal ve fizyolojik reaksiyonların geçtiği bir ortamdır
- b) Organik ve inorganik maddeler için son derece iyi bir çözücüdür
- c) Bitki yapısındaki kolloidal karakterdeki tüm maddelerin şişmesini sağlar
- d) Besin maddeleri ve çözülmüş organik maddelerin (asimilatlar, aminoasitler, yağasitleri vs.) iletim borularında taşınmasını sağlayan bir araçtır
- e) Birçok madde değişim olaylarında (fotosentez, şekerin hidrolizi vs.) ve karbonhidratların sentezinde kendisi hammaddedir.
- f) Hareketi ayarlayıcı bir faktör olarak bitkinin ısısının yükselmesini önler.

Sıralanan fonksiyonlar göz önünde tutulacak olursa suyun canlı sistemler için ne denli önemli bir madde olduğu ortaya çıkar. Su, bitkilerde madde değişim olaylarını birinci derecede etkileyen, büyümeyi ve bitkinin sağlıklı yaşaması ile büyük miktarda verim oluşumunu sağlayan, vazgeçilmez bir maddedir.

Dünyamızın tarımsal kaynaklarının çok dikkatli biçimde işletilmesi, yaşamsal önem taşımaktadır. Sürekli artan ve çok daha iyi bir yaşam düzeyi beklentileri içerisindeki Dünya Nüfusu ile gezegenimizin sınırlı doğal kaynakları ve çevresel kirlenme.

Sulu tarım, çoğalan Dünya Nüfusu'nun yiyecek miktar ve niteliği ile ilgili beklentilerini karşılamak için en temel çözümlerden birisi, belkide en önemlisidir. Dünya toprak ve su kaynaklarının sınırlı olduğu bilinciyle etkin bir yaşam sürdürülmek isteniyorsa, sulama biliminin ve bilincinin geliştirilmesinin büyük önem taşıdığı unutulmamalıdır.

Hasan ÖZÜDOĞRU
Ziraat Mühendisi

HARMAN TUĞLASI

Geçmiş binlerce yıl öncesine dayanan tuğla üretimi Çorum bölgesinde hala el işçiliği ile geleneksel yöntemlerle üretilmektedir. Mayalanmış çamur ahşap kalıplara sıkıştırılarak şekillendirilmektedir. Yere serilerek güneş yardımı ile kurutulan tuğlalar, tuğla ocaklarında pişirilerek satışa hazır hale getirilmektedir. Yer döşemesi, duvar ve dekoratif alanlar için birçok modeli üretilmektedir.

Yağmur sularının toplandığı kanallar ve Hitit surları/ Büyük Mabet / Hattuşa

Çorum İl Özel İdaresi
Mimar Sinan Mahallesi İnönü Caddesi No: 179 ÇORUM
Tel: 0 364 225 74 00 (9 Hat) Belge - Geçer: 0 364 224 62 97
ozelidare.corum@icisleri.gov.tr
www.corumozelidare.gov.tr